

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

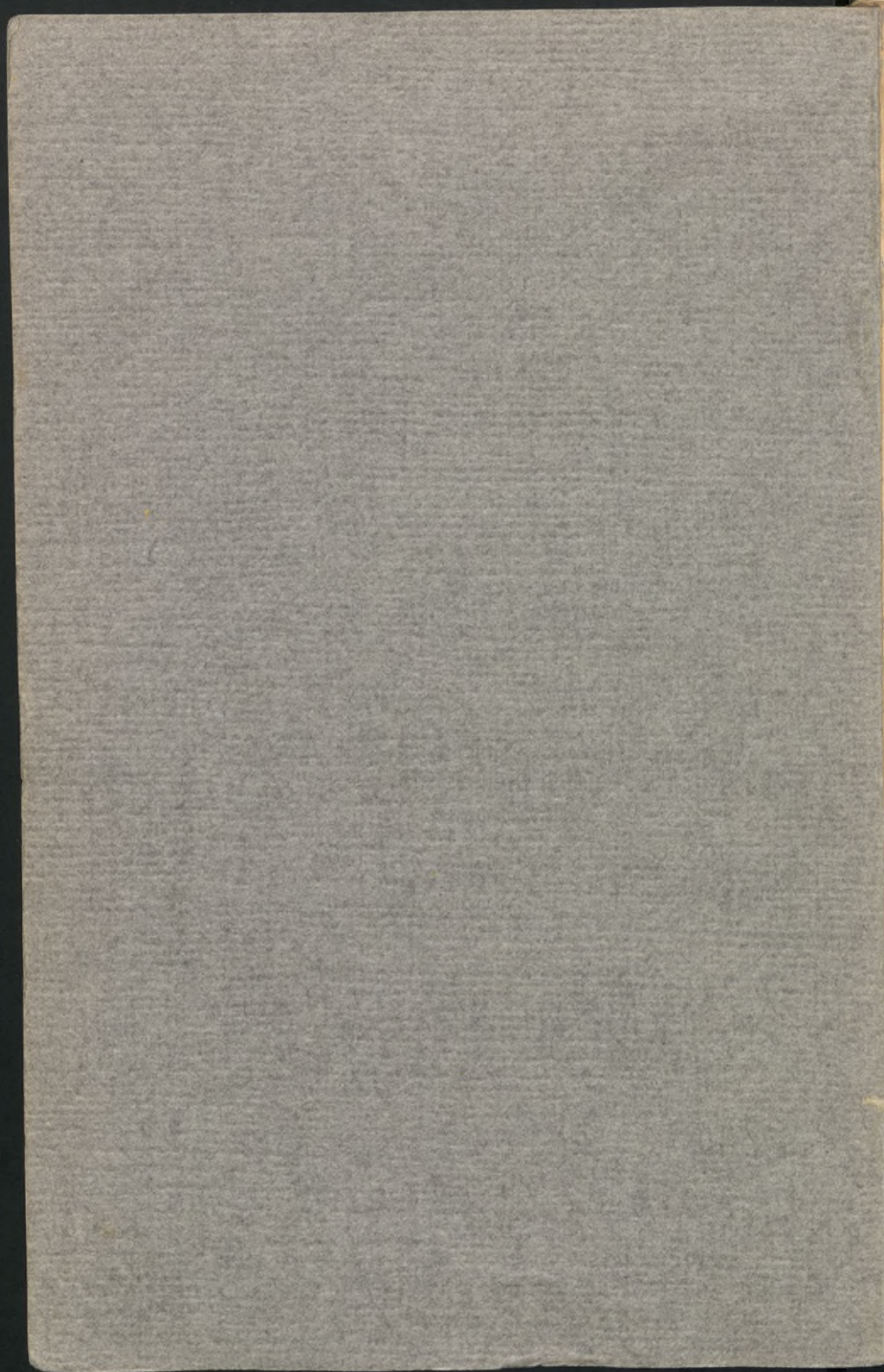

1878
Göteborg
Folksamhället

Normalplan för undervisningen
i folkskolor och småskolor.

1878.

(Pr.) Padog.
So.
Folksk.

NORMALPLAN

FÖR

UNDERVISNINGEN

I

FOLKSKOLOR OCH SMÅSKOLOR.

STOCKHOLM, 1878.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KONGL. BOKTRYCKARE.

Öfversigt

öfver de särskilda slag af skolor, med afseende på hvilka denna normalplan blifvit utarbetad.

I. Småskola.

1. *Fast*

- a) med två årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärarinna;
- b) med två årsklasser, undervisade af samma lärarinna, hvardera klassen hvarannan dag;
- c) med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna.

2. *Flyttande*

- a) med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna;
- b) med tre årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna.

II. Folkskola.

1. *Fast*

- a) med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna (Litt. A);
- b) med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna (Litt. B);
- c) med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser, men båda undervisas af samma lärare eller lärarinna på olika tider (Litt. C);

d) med fyra årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna (Litt. D).

2. *Flyttande*

a) med fyra årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna (Litt. E);

b) med tre årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna (Litt. F).

III. **Fortsättningsskola.**

I. SMÅSKOLAN.

Allmänna förutsättningar.

1. Skolgången antages icke begynna förr än det läsåret, under hvilket barnet fyller *sju* år.
 2. Af *flyttande* småskolor har hänsyn tagits endast till sådana, som flytta på två stationer.
 3. Lärokursen för fasta småskolor är beräknad till *två* år. För flyttande småskolor med ett ringa barnantal beräknas den äfven till *två* år. För öfriga flyttande småskolor anses kursen kräfva en lärotid af *tre* år.
 4. Vid bestämmandet af lärokursen för den *fasta* småskolan har beräknats en årlig lärotid af 34 veckor, för den *flyttande* småskolan en årlig lärotid af 36 veckor.
 5. För undervisningsplanens genomförande anses erforderligt, att nybörjare intagas i den fasta småskolan endast en gång om året och i den flyttande småskolan endast en gång om året på hvarje station.
 6. Mellan omedelbart på hvarandra följande lärotimmar bör gifvas tio minuters ledighet. En gång om dagen göres ett längre uppehåll af minst en timme i en skola med sex läsdagar i veckan och fyra timmars daglig undervisning, och af minst en och en half timme i en skola med fem läsdagar i veckan och fem timmars daglig undervisning.
-

Kristendomskunskap.

Lärokurs.

- I. Berättelser ur Gamla och Nya testamentet, företrädesvis egnade att af barnen med lätthet uppfattas och att utgöra katekesundervisningens historiska grundval.
- II. Textorden i Luthers lilla katekes.
- III. Valda psalmverser till ett antal af omkring tio under läsåret.

Lärogång.

- I. Till ledning vid valet af bibliska berättelser meddelas här nedan en förteckning på dem, som synas företrädesvis böra komma i fråga.

A) Gamla testamentet:

Skapelsen; Syndafallet; Kain och Abel; Syndafloden; Abrahams kallelse; Isak offras; Jakobs dröm; Josef säljes af sina bröder; Josefs upphöjelse; Israel flyttar till Egypten; Mose upptages af Faraos dotter; Mose för Israels barn ur Egypten; Lagens utgifvande på Sinai; Samuel smörjer David till konung; David och Goliat; Profetia om Kristus (Es. kap. 9 v. 2—7).

B) Nya testamentet:

Jesu födelse; De vise männen från Österlanden; Jesus vid tolf års ålder i templet; Jesus döpes af Johannes; Jesus botar den borttagne; Jesus uppväcker enkans son i Nain; Jesus stillar stormen; Jesus bespisar fem tusen män; Liknelsen om den barmhertige Samariten; Jesus lär sina lärjungar bedja; Jesus välsignar barnen; Jesu intåg i Jerusalem; Nattvardens instiftelse; Jesu lidande och död på korset; Jesu uppståndelse; Döpelens instiftelse; Jesu himmelfärd; Den Helige Andes utgjutande.

Anm. 1. I den fasta småskolan genomgås hvarje år samtliga till lärokursen hörande bibliska berättelser.

2. I den flyttande småskolan med två årsklasser fördelas kursen på två år, så att under ena året Gamla testamentets berättelser genomgås och under det andra året, sedan berättelserna om skapelsen och syndafallet blifvit meddelade, Nya testamentets.
3. I den flyttande småskolan med tre årsklasser iakttages samma ordning som i den tvåklassiga, då tredje årsklassen tillsammans med de öfriga ånyo genomgår det, som denna klass under sitt första skolår inhemtat.

II. Textorden i Luthers lilla katekes inläras under andra (tredje) läsåret.

III. De psalmverser, som barnen böra inlära, kunna väljas bland följande:

24 v. 1.	94.	204 v. 2, 3, 4, 5.	431 v. 1, 3.
28 v. 6.	98 v. 12.	215 v. 1.	439.
35 v. 1, 2.	106 v. 1.	250.	442 v. 8, 9.
51 v. 1.	120 v. 9.	329 v. 3	443 v. 5.
55 v. 1.	138 v. 1.	330 v. 1.	500 v. 7.
63 v, 13, 14, 15.	187 v. 10.	342 v. 1, 6, 7.	
66 v. 1.	195 v. 7, 8.	425 v. 1.	

Metodiska anvisningar.

Vid undervisningen i bibliska historien böra hemarbeten icke gifvas lärjungarne i första årsklassen, utan barnen må endast medelst lärarinnans muntliga framställning och hennes frågor handledas att uppfatta hufvudinhållet i de meddelade berättelserna, hvaremot barnen i andra (och tredje) årsklassen böra i lärobok hemma öfverläsa berättelserna, sedan dessa i skolan blifvit väl förberedda.

Der *en* lärarinna läser med flera årsklasser på en gång, böra dessa vid undervisningen i kristendomskunskap hållas tillsammans. Förberedandet bör ske så noggrant, att första årsklassens barn kunna uppfatta det hufvudsakligaste af berättelsernas innehåll. Förhörandet af det sålunda genomgångna företages under en följande lärotimme. I sådana skolor åter, der lärarinnan undervisar endast *en* årsklass i sänder,

må de bibliska berättelserna i första årsklassen förberedas, inläras och förhöras under samma lärotimme.

Textorden i lilla katekesen böra, der så ske kan, inläras i sammanhang med de bibliska berättelser, till hvilka de lämpligast kunna anslutas.

Modersmålet.

Lärokurs.

- I. Ren och säker läsning af lättare stycken.
- II. Någon öfning att redogöra för innehållet af det lästa.
- III. Läsning och någorlunda felfri skrifning af lättare ord och meningar.

Lärogång.

- I. Förberedande öfningar, afseende att lära barnen rent och tydligt uttala språkljuden samt skriva bokstäfvernas grundformer.
- II. Inlärande af ljudens beteckning i skrift och tryck samt läsning och skrifning i den mån ljudtecknen hinna inläras, jemte öfningar att redogöra för de i orden förekommande ljud, ljudtecken och stafvelser ("Skrifläsning").
- III. Läsning af lättare stycken samt afskrifning af ord och enklare meningar.
- IV. Fortsatta läsöfningar, afseende så väl färdigheten att läsa rent och säkert som redogörelse för innehållet af lättfattligare stycken.
- V. Fortsatta öfningar att redogöra för de i orden förekommande ljudtecknen, samt muntliga och skriftliga öfningar att uppdelas ord i stafvelser.
- VI. Skrifning af ord och stycken, dels ur bok, dels efter diktamen.

Anm. Till småskolans andra årsklass bör uppflytning icke ske, förr än de i mom. I, II och III angifna öfningar medhunnits.

Metodiska anvisningar.

Då två eller tre årsklasser samtidigt undervisas, bör *en* årsklass (i den treklassiga skolan stundom *två* tillsammans) undervisas omedelbart af lärarinnan, under det den (eller de) andra sysselsättas med tyst öfning.

De stycken, som skola afskrifvas, böra förut vara lästa, och de stycken, som skola skrivas efter diktamen, förut afskrifna.

Skrifning och läsning böra ställas i nära förbindelse med hvarandra. Vid alla skriföfningar bör afseende fästas på välskrifning, hvilken i andra (och tredje) årsklassen jemväl bör öfvas på särskilda lärotimmar.

Då särskilda öfningar anställas för välskrifning af bokstäfverna, böra de lättare och enklare inöfvas före de svårare och mera sammansatta, det lilla alfabetet före det stora.

Räkning.

Lärokurs.

- I. Hufvudräkning: De fyra räknesätten inom talområdet 1—30.
- II. Skriftlig räkning: Addition och subtraktion inom talområdet 1—100; beteckning och uppämning af tal till 1,000.

Lärogång.

- I. Öfningar för uppfattning af talen 1—5, 5—10, 10—20.
- II. Hufvudräkning i de fyra räknesätten, företrädesvis med benämnda, genom åskådning förtydligade tal inom talområdet 1—20.
- III. Öfning att skriva siffrorna jemte skriftlig räkning i addition och subtraktion inom talområdet 1—20.

- IV. Hufvudräkning i de fyra räknesätten med så väl benämnda som obenämnda tal inom talområdet 1—30, fortgående till något svårare uppgifter i mån af barnens utveckling.
- V. Öfningar för uppfattning af tiotal och hundratal; två- och tresiffriga tals beteckning och uppämning.
- VI. Skriftlig räkning i addition och subtraktion inom talområdet 1—100; fortsatt öfning i välskrifning af siffror.

Anm. De i mom. I, II, III angifna öfningar äro afsedda att genomgås i första årsklassen, och de följande öfningarna i andra årsklassen af fast småskola. I flyttande småskola må fördelningen af kursen på årsklasserna, med iakttagande af den angifna ordningen, lämpas efter lärotiden och barnens antal.

Metodiska anvisningar.

Öfningarna i hufvudräkning och skriftlig räkning böra omväxla med hvarandra. Den eller de årsklasser, som icke omedelbart undervisas af lärarinnan, bör sysselsättas med skriftlig räkning såsom tyst öfning.

Hufvudräkningsöfning bör ej utsträckas öfver en half timme hvarje gång.

Åskådningsöfningar.

- I. Enkla beskrifningar och berättelser med anslutning till lämplig åskådningsmateriel och, så vidt ske kan, till den i skolan begagnade läseboken, i ändamål att utveckla barnens iakttagelseförmåga, ordna deras föreställningar, bibringa dem någon öfning att uttrycka sig samt väcka och lifva deras intresse för arbetet.
- II. Åskådningsöfningarna må till en början helst anknyta sig till enskilda föremål (t. ex. några af de vanligaste djuren och växterna), som, när föremålen sjelfva icke lämpligen kunna förevisas, åskådliggöras medelst plancher. Derefter förekomma samtal rörande de vanligaste yrkena, såsom åkerbruk, sjöfart, bergshandtering m. fl.,

- äfvensom skildringar af hemtrakten, hvarvid de allmännaste geografiska föremålen, såsom höjd, slätt, sjö, flod, ö, sund m. fl. framställas för barnens iakttagelse. Slutligen öfvergå öfningarna till enkla berättelser.
- III. Lärarinnan bör, sedan hon meddelat hvad som skall utgöra föremål för åskådningsöfningen, under hänvisning till naturföremål eller plansch samtala med barnen derom, samt dervid söka handleda dem till att vinna klarare föreställningar och att enkelt och redigt uttrycka sina tankar om hvad som blifvit förevisadt och meddeladt.

Teckning.

Frihandsteckningens *första* kurs: teckning af rätta linier och rätliniga ytmönster, på skiffertafla med rutnät eller på rutadt papper, efter lärarinnans företeckning.

Sång.

- I. Enkla psalm-melodier och andra sånger af lämpligt innehåll.
- II. De psalm-melodier, som användas vid bönestunderna, böra i främsta rummet inöfvas. För öfrigt må valet helst ske bland sådana melodier, till hvilka textorden äro angifna vid kursen i kristendomskunskap.
- III. Vid sångundervisningen öfvas barnen att efter gehör sjunga melodierna, sedan orden blifvit väl genomgångna.
- IV. Äfven under öfriga lärotimmar böra barnen stundom få till omvexling och uppmuntran sjunga valda sånger.

Gymnastik.

Fristående rörelser, dels i omvexling med fria lekar på lofstunderna, dels såsom uppfriskningsmedel under lärotimmarne; öfning att med ordning gå in i och ut ur skolrummet.

II. FOLKSKOLAN.

Allmänna förutsättningar.

1. Lärokursen för folkskolor är i allmänhet beräknad till *fyra* år. Endast för flyttande folkskola, som mottager barn från flyttande småskola med tre årsklasser, har kursen beräknats till tre år.
2. För *fast* folkskola, i hvilken de särskilda klasserna undervisas samtidigt, har den årliga lärotiden beräknats till 30 veckor; för *fast* folkskola, i hvilken afdelningarna undervisas *på olika tider*, till 32 veckor; för *flyttande* folkskola till 34 veckor. Det antal veckor, hvarmed lärotiden i den fasta folkskolan understiger åtta kalendermånader, bör ingå i fortsättningsskolans undervisningstid.
3. I undervisningsplanen för *fasta folkskolor med afdelningsläsning* har hänsyn tagits så väl till sådana skolor, i hvilka hvardera afdelningen hvarannan dag besöker skolan, som till sådana, i hvilka afdelningarna hvar för sig undervisas på sammanhängande tider af året.
4. I *fast folkskola, som saknar förberedande småskola*, kan undervisningen ordnas så, att småskoleafdelningen och folkskoleafdelningen med begagnande af den kursfördelning och läseordning, som föreslagits för flyttande skolor, undervisas på olika tider af året.
5. Undervisningsplanen för *flyttande* folkskolor afser endast sådana, som flytta på två stationer.

6. Mellan två omedelbart på hvarandra följande lärotimmar bör gifvas tio minuters ledighet. Dessutom bör i undervisningen ett afbrott af minst en å två timmar dagligen ega rum.
7. Före den första lärotimmen hålles hvarje dag morgonandakt med sång, bön och bibelläsning. Dagens arbete afslutas med bön och sång.

Kristendoms-kunskap.

Lärokurs.

- I. Bibelläsning i sammanhang med den dagliga morgonbönen.
- II. Berättelser ur Gamla och Nya testamentets heliga skrifter, valda med hänsyn dertill, att barnen må erhålla en fullständigare och mera sammanhängande kunskap i den bibliska historien.
- III. Luthers lilla katekes med kort utveckling.
- IV. Valda psalmverser till ett antal af tio till femton under hvarje läseår.

Lärogång.

- I. Vid bibelläsningen må helst någon eller några af Nya testamentets historiska böcker i sammanhängande följd genomgås.
- II. Till ledning vid valet af bibliska berättelser meddelas här nedan en förteckning, innehållande en större och en mindre kurs.

A) Gamla testamentet:

Skapelsen*; Syndafallet*; Kain och Abel*; Syndafloden*; Tornbyggnaden i Babel; Abrahams kallelse*; Abraham och Lot; Guds förbund med Abraham; Sodom och

Gomorra; Isak offras*; Isaks giftermål; Isak välsignar sina söner; Jakobs dröm*; Jakob hos Laban; Jakobs hemresa; Josef säljes af sina bröder*; Josef i fängelset; Josefs upphöjelse*; Josefs bröder i Egypten; Israel flyttar till Egypten*; Mose upptages af Faraos dotter*; Moses kallelse; Mose för Israels barn ur Egypten*; Lagens utgifvande på Sinai*; Den gyllene kalvfen; *Tabernaklet och offren*; Ökenvandringen; *Kopparormen*; *Spejarne*; Mose dör och Josua för Israels barn in i Kanaans land; *Gideon*; Samuel; Saul konung i Israel; Samuel smörjer David till konung*; David och Goliat*; Saul förföljer David; Davids fall och upprättelse; *Absalom*; *Salomo*; *Jobs tålmod*; Rikets delning; Elia och Baals prester; *Nabots vingård*; *Elisa*; *Jona*; Israels och Juda rikens undergång; Daniel i lejonkulan; Judarnes återkomst från den babyloniska fångenskapen; *Judafolket efter återkomsten från Babel intill Kristi tid*; Profetior om Kristus*.

B) Nya testamentet:

Zakarias och Elisabet; Jesu födelse bebådas; Johannes Döparens födelse; Jesu födelse*; Jesus fram bäres i templet; De vise männen från Österlanden*; Jesus vid tolf års ålder i templet*; Johannes Döparen predikar i öknen; Jesus döpes af Johannes*; Jesus frestas af djefvulen; Jesu apostlar; Bröllopet i Kana; *Jesu samtal med Nikodemus*; *Jesu samtal med den samaritanska qvinnan*; Jesus botar den borttagne*; Jesus botar en sjuk med en förtvinad hand; Jesus botar höfvidsmannens tjenare; Jesus uppväcker enkans son i Nain*; Liknelsen om fyrahanda sädesåker; Liknelsen om ogräset bland hvetet; Jesus stillar stormen*; *Jesu uppväcker Jairi dotter*; *Johannes Döparens död*; Jesus bespisar fem tusen män*; *Den kananeiska qvinnan*; Jesu förklaring; Liknelsen om den barmhertige Samariten*; Jesus lär sina lärjungar bedja*; Liknelsen om den förlorade sonen; Liknelsen om den rike mannen och Lazarus; Liknelsen om konungsmannens räkenskap; Jesus välsignar barnen*; *Jesu botar den blindfödde*; Jesus uppväcker Lazarus; Jesu intåg i Jerusalem*; *Liknelsen*

om bröllopskläderna; Den yttersta domen; Nattvardens instiftelse*; Jesus i Getsemane; Petri förnekelse; Jesus anklagas och dömes; Jesu lidande och död på korset*; Jesu begrafning; Jesu uppståndelse*; Jesus uppenbarar sig för sina lärjungar vid Emaus och i Jerusalem; Jesus uppenbarar sig för sina lärjungar vid Tiberias haf; Döpelsens instiftelse*; Jesu himmelfärd*; Den Helige Andes utgjutande*; Pauli omvändelse.

Anm. De berättelser, som icke ingå i den mindre kursen, äro utmärkta genom kursiverade rubriker. De med * utmärkta berättelserna ingå i småskolans lärokurs.

1. I fast folkskola Litt. A genomgås:

i första årsklassen: de till den mindre kursen hörande berättelserna ur Gamla testamentet;

i andra årsklassen: de till den mindre kursen hörande berättelserna ur Nya testamentet;

i tredje årsklassen: de till den större kursen hörande berättelserna ur Gamla testamentet;

i fjärde årsklassen: de till den större kursen hörande berättelserna ur Nya testamentet.

2. I fast folkskola Litt. B:

i lägre afdelningen: den mindre kursen, hvartannat år Gamla testamentet och hvartannat år Nya testamentet;

i högre afdelningen: den större kursen, hvartannat år Gamla testamentet och hvartannat år Nya testamentet;

Anm. Hvardera afdelningens två årsklasser sammanhållas i ett lexlag.

3. I fast folkskola Litt. C:

i lägre afdelningen: den mindre kursen, hvartannat år Gamla testamentet och hvartannat år Nya testamentet.

i högre afdelningen: repetition af samma kurs med samma fördelning på läsåren.

Anm. Hvardera afdelningens två årsklasser sammanhållas i ett lexlag.

4. I fast folkskola Litt. D, äfvensom i flyttande folkskola:

Den mindre kursen, hvartannat år Gamla testamentet och hvartannat år Nya testamentet.

Anm. Alla årsklasserna sammanhållas i ett lexlag.

- III. Lärokursen i katekes kan i de olika slagen af folkskolor fördelas på följande sätt:

1. I fast folkskola Litt. A:

i första årsklassen: första hufvudstycket;

i andra årsklassen: andra hufvudstycket;

i tredje årsklassen: tredje, fjerde och femte hufvudstyckena;

i fjerde årsklassen: repetition af hela katekesen.

2. I fast folkskola Litt. B, C och D samt i flyttande folkskola Litt. E:

i första och andra årsklasserna tillsammans: första hufvudstycket samt andra hufvudstycket till andra artikeln;

i tredje och fjerde årsklasserna tillsammans: från andra artikeln till fjerde hufvudstycket;

i fjerde årsklassen särskildt: fjerde och femte hufvudstyckena jemte repetition från början till andra artikeln.

Anm. I den flyttande folkskolan Litt. E må de delar af kursen, hvilka ej medhinnas under läse-terminen, genomgås vid roteförhören.

3. I flyttande folkskola Litt. F:

i första årsklassen: första hufvudstycket;

i andra och tredje årsklasserna tillsammans: andra hufvudstycket;

i tredje årsklassen särskildt: tredje, fjerde och femte hufvudstyckena.

Anm. De delar af kursen, som ej medhinnas under den egentliga läsetiden, må genomgås vid roteförhören.

Metodiska anvisningar.

I sammanhang med undervisningen i biblisk historia bör under begagnande af kartan det viktigaste af det heliga landets geografi meddelas.

Vid katekesundervisningen bör lilla katekesen behandlas i samband med motsvarande stycken af utvecklingen.

Beträffande katekesens behandling för öfrigt hänvisas till de i Kongl. Cirkuläret den 12 Maj 1865 uttalade grundsatser.

Vid lexornas förberedande må lärjungarne följa med i öppna böcker.

I fast folkskola Litt. B, C och D samt flyttande folkskola Litt. E må första årsklassens lärjungar endast få till hemuppgift att jemte det, som genomgåts i lilla katekesen, lära sig de till styckena i utvecklingen hörande bibelspråken.

Modersmålet.

Lärokurs.

- I. Färdighet att säkert och flytande läsa i bok; väl-läsning af stycken, som blifvit genomgångna och förklarade.
- II. Öfning att uppfatta och muntligen redogöra för det lästa eller af läraren meddelade; ordagrant inlärande af lämpliga stycken, företrädesvis poetiska.
- III. Öfning att skriftligen återgifva berättelser och uppsätta enkla beskrifningar; rättskrifningsöfningar; kännedom om de delar af språkläran, som äro nödvändiga för inhemtande af den öfriga lärokursen i modersmålet.
- IV. Välskrifning.

Lärogång.

- I. Vid de läseöfningar, som företrädesvis afse vinnande af läsefärdighet (»kursiv läsning»), må i synnerhet väljas

Normalplan.

sådana stycken i läseboken, som lämpligen kunna sättas i sammanhang med undervisningen i geografi, naturkunnighet och historia.

- II. Till ledning vid valet af de stycken i läseboken, som böra behandlas något utförligare för att öfva barnen att uppfatta och redogöra för innehållet, meddelas följande förteckning på stycken, som anses företrädesvis lämpliga för skolans särskilda årsklasser:

för första årsklassen:

Läseb. Afd. I: Guds godhet; Hjorten; Hunden och köttstycket; Paddan; Lejonet och råttan; Räfven och rönnbären; Vargen och lammet; Gubben och äppleträdet; Haren och sköldpaddan; Kajan och påfågeln; Korpen och räfven; De små foglarnes klagan; Ångern; Hästskosömmet; Skeppsgossen; Morgonvinden; Den oegennyttiga vägvisaren; Biet och dufvan; Torparensen; Sjelfuppoffring; Drabanten; Konungen och rytaren; Sanningskärlek.

Läseb. Afd. II: Vesterbotten; Vallflickans visa; Småland.

Läseb. Afd. III: Sagan om Hjalmar och Ingeborg.

Läseb. Afd. IV: Svanen; Sälen; Stengeten; Elefant; Kamelen.

för andra årsklassen:

Läseb. Afd. I: Årstiderna; Barnens bön för fäderneslandet; Vid skog och sjö; Ondt samvete har dom i barmen; Vintervisita.

Läseb. Afd. II: Sång till fäderneslandet; Lapparne; Renen; Björnen; Jägarens sång; Skildringar från Herjedalen; Vargen; Dannemora grufvor; Svalan; Räfven; Haren; Planteringar på landsbygden; Storken.

Läseb. Afd. III: Frithiofs saga; Ragnar Lodbroks saga; Stockholms anläggning; Konungamötet i Skara; Gustaf Vasa och Dalkarlarna; Soldatgossen.

Läseb. Afd. IV: Ejdergåsen; Vågen; Saarijärvi socken i Finland; Bonden Paavo och hans hustru; Silkesmasken; Vesuvius; En ökenresa; Djurlifvet på Nordamerikas grässlätter.

för tredje årsklassen:

Läseb. Afd. I: Menniskokroppens lemmar; Vildgässen; Gåta; Julqvällen; Söndagsskörden.

Läseb. Afd. II: Flyttfoglarne; Sulitelma; Lule elf; Jerfsö socken; Granen; Dalelven; Tidön i Vestmanland; Söderfors; Kungshatt; Vättern; Kinnekulle; Hunneberg; Trollhättan; Göteborg; Växterna i våra trädgårdar; Jönköping; Karlskrona; Kullen; Fyrtornet; Kulla Gunnarstorp.

Läseb. Afd. III: Sveriges äldste bebyggare; Vikingatiden; Vikingen; En småkonung i sitt hem; Torgny Lagman; Ansgarius; Erik den Helige och Biskop Henrik; Engelbrekt Engelbrektsson; Kristina Gyllenstjerna; Dalkullans visa om Gustaf Vasa; Olaus och Laurentius Petri; Konung Gustaf Adolf; Konung Gustaf Adolfs död; En svensk rådherres lefnadssätt; Landshöfdingen.

Läseb. Afd. IV: Gudbrandsdalen; Kaffet; Bomullen; Guldet.

för fjerde årsklassen:

Läseb. Afd. I: Ödemarkens jul; Törnrosen och nässlan; Ollonet och pumpan; Aftonen; Min moder.

Läseb. Afd. II: Sveriges natur; Norrland; Fjellen; Värmland; Segellederna till Stockholm; Träden i våra skogar; Resa genom Östergötland; Bohuslän; Fiskaren; Öland; Gotland; Bleking.

Läseb. Afd. III: Sverige; Odalbonden; Birger Jarls lagstiftning; Konungaskolan; Gustaf den förstes sista tal till ständerna; Upsala möte; Gustaf II Adolfs afskedstal till riksstånden; Tåget öfver Bält; Drag ur folkets lif i sjuttonde århundradet; Karl den tolfte; Magnus Stenbock; Karolinen; Torparflickan.

Läseb. Afd. IV: Brödrarikena; En färd på Sognfjellen; Lofotens öar och torsken; Bokskogen; Island; Finland; Stenkolen; Resa på Rhen; Palmerna; Sockerröret.

Anm. 1. I de skolor, der två årsklasser tillsammans undervisas i modersmålet, kunna läsestycken

väljas bland de för båda klasserna anvisade; i skolor med endast tre årsklasser må i den öfversta klassen väljas bland de för tredje och fjerde årsklasserna anvisade.

Anm. 2. Läsöfningarna angifvas i läseordningarna genom rubriken »läsning», med tillägg af »kursiv» vid de öfningar, som företrädesvis afse vinnande af läsefärdighet.

III. Med afseende på skriföfningarna fördelas kursen sålunda:

i första och andra årsklasserna:

1. *Skrifning ur minnet* af korta stycken.
2. *Rättskrifning*: afskrifning af stycken i läseboken; skrifning efter diktamen; afskrifning af ord, som barnen få uppsöka i läseboken med hänsyn till någon viss regel i rättskrifningsläran.
3. *Välskrifning*: företrädesvis mellanstil.

i tredje och fjerde årsklasserna:

1. *Uppsatsskrifning*: återgifvande af lästa eller af läraren muntligt meddelade berättelser; enkla beskrifningar efter lärarens förberedande anvisning.
2. *Rättskrifning* efter diktamen.
3. *Välskrifning*: småstil, omvexlande med storstil och mellanstil.

Anm. 1. I skolor med kortare undervisningstid böra skriföfningarna i första rummet omfatta rättskrifning och välskrifning samt vidare utsträckas i den mån, lärotiden medgifver.

Anm. 2. De särskilda skriföfningarna angifvas i läseordningarna genom den gemensamma rubriken »skrifning»; dock med tillägget: (»välskrifning») för de timmar, som äro afsedda för sådan öfning.

IV. Af språkläran genomgås

i tredje och fjerde årsklasserna:

Satsens hufvuddelar och bidelar; ordklasserna; ordens böjning; hufvudsatser och bisatser; skiljetecknens bruk.

Metodiska anvisningar.

Vid behandlingen af poetiska stycken bör förklaring af innehåll och uttryck inskränkas till det nödvändigaste.

Till skrifning ur minnet väljas endast sådana stycken, som förut blifvit noggrant genomgångna och af barnen återgifna; till afskrifning användas jemväl helst sådana stycken, som förut blifvit noggrant genomgångna; till skrifning efter diktamen helst sådana, som förut blifvit afskrifna.

De skrifningar, hvilka användas såsom tysta öfningar, böra ställas i nära sammanhang med den muntliga undervisningen, så att företrädesvis sådana stycken, som vid denna undervisning under näst föregående lektioner blifvit genomgångna, må till skriftlig behandling föreläggas. När tyst öfning företages, bör läraren tydligt angifva, hvori den skall bestå, samt *under dess fortgång öfvervaka arbetet* och tillse, att det blir ordentligt utfördt, hvarvid han för denna tillsyn stundom kan använda ett af de mera försigkomna barnen såsom biträde.

Återgifvandet af berättelser förberedes genom lärarens muntliga framställning eller genom barnens läsning; beskrifningarna förberedas genom lämplig anvisning af läraren.

Af de angifna delarne af språkläran inläres endast det viktigaste, helst med begagnande af svenska benämningar; man bör härvid utgå från valda exempel samt inskräpa det, som blifvit genomgånet, genom skriftliga öfningar och upplösning af satser.

Vid alla skriföfningar bör afseende fästas på välskrifning, hvilken dessutom öfvas på särskilda timmar.

Räkning.

Lärokurs.

De fyra räknesätten i hela tal och decimalbråk samt någon öfning i allmänna bråk, med tillämpning på praktiska uppgifter af lättfattligt innehåll.

Lärogång.

I. I fast folkskola Litt. A och B

i första årsklassen:

De fyra räknesätten i hela tal inom talområdet 1—1000, med tillämpning på enkla uppgifter, för hvilkas lösning endast ett räknesätt erfordras.

i andra årsklassen:

De fyra räknesätten i hela tal inom större talområde, med tillämpning äfven på uppgifter, för hvilkas lösning fordras både addition och subtraktion.

i tredje årsklassen:

Decimalbråk och sorträkning, samt fortsatt öfning af de fyra räknesätten i hela tal, med tillämpning jemväl på uppgifter, för hvilkas lösning fordras äfven multiplikation och division. (Enkla regula-de-tri-uppgifter m. m.).

Anm. Sortindelning bör i denna årsklass något fullständigare och i sammanhang inläras.

i fjerde årsklassen:

Allmänna bråk jemte fortsatt öfning af de fyra räknesätten i hela tal och decimalbråk, med tillämpning på något svårare uppgifter.

II. I fast folkskola Litt. C

i första och andra årsklasserna:

Samma kurs i hvardera årsklassen som för motsvarande klasser i fast folkskola Litt. A och B.

i tredje och fjerde årsklasserna:

Samma kurs som i tredje årsklassen af fast folkskola Litt. A och B, med tillägg af någon öfning i allmänna bråk samt fortsatt tillämpning på de i praktiskt hänseende viktigaste uppgifter.

III. I fast folkskola Litt. D och i flyttande folkskola

i första och andra årsklasserna:

Det hufvudsakligaste af samma kurs i hvardera årsklassen som för motsvarande klasser i fast folkskola Litt. A och B.

i tredje och fjerde årsklasserna (tredje årsklassen i flyttande folkskola Litt. F):

Samma kurs som i tredje årsklassen af fast folkskola Litt. A och B.

Metodiska anvisningar.

Öfning i hufvdräkning så väl med benämnda som obestämda tal, omvexlande med skriftlig räkning, kan i första årsklassen lämpligen företagas med talen 1—60 samt i följande årsklasser, sedan talområdet 1—100 blifvit väl genomarbetadt, med större tal i mån af barnens framsteg.

När två eller flera årsklasser på samma timme undervisas i räkning, böra den eller de af dessa årsklasser, som icke erhålla omedelbar undervisning, sysselsättas med tysta räkneöfningar.

Till tyst öfning böra gifvas uppgifter dels med bestämda, dels med obestämda tal.

Geometri.

Lärokurs.

Uppritning och beskrifning af linier, vinklar och yttre figurer samt mätning af parallelogrammer och trianglar; beskrifning af de enklaste solida figurer samt mätning af parallelepipeder.

Anm. När kursen i geometri är fördelad på två läseår, uppskjutes mätning till andra läseåret.

Geografi.

Lärokurs.

Hufvuddragen af den fysiska geografin; fäderneslandets geografi utförligare; de öfriga kulturländernas geografi i kortare öfversigt; globlära.

Lärogång.

I. I fast folkskola Litt. A och B

i första årsklassen:

Noggrann beskrifning af det egna landskapet; de öfriga svenska landskapens geografi.

i andra årsklassen:

Fortsättning af de svenska landskapens geografi; det viktigaste af Norges och Danmarks geografi.

i tredje årsklassen:

Kort öfversigt af Europas geografi med särskildt afseende på de länder, med hvilka fäderneslandet står i närmare beröring; grunddragen af de öfriga verdensdelarnes geografi; globlära.

i fjerde årsklassen:

Fäderneslandets geografi utförligare; framställning af dess näringslif och öfriga kulturförhållanden.

II. I fast folkskola Litt. C

i första årsklassen:

Noggrann beskrifning af det egna landskapet; de öfriga svenska landskapens geografi.

i andra årsklassen:

Fortsättning af de svenska landskapens geografi.

i tredje årsklassen:

Kort öfversigt af Europas geografi; de enklaste grunddragen af de öfriga verdensdelarnes geografi; globlära.

i fjerde årsklassen:

Fäderneslandets geografi något utförligare.

III. I fast folkskola Litt. D

i första årsklassen:

Samma kurs som i första årsklassen af fast folkskola Litt. A och B.

i andra årsklassen:

Samma kurs som för andra årsklassen i fast folkskola
Litt. A och B.

i tredje årsklassen:

Samma kurs som för tredje årsklassen i fast folkskola
Litt. C.

i fjerde årsklassen:

Samma kurs som för fjerde årsklassen i fast folkskola
Litt. C.

Anm. Första och andra årsklasserna undervisas tillsammans i ett lexlåg; tredje och fjerde årsklasserna likaså.

IV. I flyttande folkskola Litt. E och F

i första och andra årsklasserna tillsammans:

Beskrifning af det egna landskapet; de öfriga svenska landskapens geografi.

i tredje och fjerde årsklasserna tillsammans: (tredje årsklassen i flyttande folkskola Litt. F):

Kort öfversigt af Europas geografi; grunddragen af de öfriga verldsdelarnes geografi; globlära.

Metodiska anvisningar.

När en klass undervisas i grunddragen af verldsdelarnes geografi, bör jemte globkartan äfven globen användas; hvarvid så mycket af globläran meddelas, som är nödvändigt för en riktig uppfattning af kartan.

I sammanhang med undervisningen i geografi läsas, så vidt möjligt, motsvarande stycken i läseboken.

I fast folkskola Litt. D äfvensom i flyttande folkskola kan undervisningen ordnas sålunda, att första och andra årsklasserna gemensamt få hvarje år genomgå beskrifningen öfver det egna landskapet samt derjemte hvartannat år vaxelvis hälften af de i öfrigt för dessa klasser angifna kurser. Tredje och fjerde årsklassernas kurser må ock vaxelvis hvartannat år med dessa klasser genomgås.

Historia.

Lärokurs.

Fäderneslandets historia i kort öfversigt, med utförligare berättelser om de mest betydande personer och händelser.

Lärogång.

I. I fast folkskola Litt. A och C

i tredje årsklassen:

Hedniska och katolska tidehvarfven samt Lutherska tidehvarfvet till Karl X;

i fjerde årsklassen:

Från och med Karl X till närvarande tid.

Anm. I fast folkskola Litt. C genomgås kursen med den mindre utförlighet, som den kortare lärotiden fordrar.

II. I fast folkskola Litt. B och D samt i flyttande folkskola Litt. E

i tredje och fjerde årsklasserna:

Om den ena klassen undervisas omedelbart, under det den andra sysselsättes med tysta öfningar, följes den för fast folkskola Litt. C anvisade kurs; eller ock genomgås hela kursen under det första och repeteras under det andra läsåret.

III. I flyttande folkskola Litt. F

i tredje årsklassen:

Hela lärokursen i korthet.

Metodiska anvisningar.

Om det hedniska tidehvarfvet meddelas kännedom genom läsning och kort utredning af dit hörande stycken i läseboken. På samma sätt behandlas äfven det katolska tidehvarfvet, utom vid undervisningen i fast folkskola Litt. A, hvaremot det Lutherska tidehvarfvet i alla skolor genomgås i

sammanhängande följd med större eller mindre utförlighet i förhållande till lärotiden.

Historiska berättelser läsas i läseboken eller framställas muntligt af läraren.

Naturkunnighet.

Lärokurs.

Beskrifning af de allmännaste naturföremål; människokroppens byggnad och lifsförrättningar; läran om de viktigaste naturföreteelserna; läran om himlakropparne.

Lärogång.

I. I fast folkskola Litt. A och B

i andra årsklassen:

Beskrifning af valda djurformer samt derpå grundad redogörelse för djurrikets klasser och de viktigaste däggdjurs- och fogelordningarna.

i tredje årsklassen:

Redogörelse för människokroppens byggnad och lifsförrättningar, och i sammanhang dermed en kort framställning af organsystemen inom djurklasserna; beskrifning af växtens yttre delar; kort förklaring af några bland de allmännaste naturföreteelserna.

i fjerde årsklassen:

Beskrifning af några bland de allmännaste inhemska kulturväxter och träd samt några utländska (t. ex. bomull, sockerrör, kaffe, ris, palm, vinranka); läran om naturföreteelserna något fullständigare, i följande ordning: värmets, ljudets, ljusets, elektricitetens, magnetismens, samt lämpliga delar af läran om kroppars jemvigt och rörelse t. ex. lodets, vattenpassets, vågens, häfstången och blockets; det allmännaste af läran om himlakropparne.

II. I fast folkskola Litt. D

i andra årsklassen:

Samma kurs som i fast folkskola Litt. A och B.

i tredje årsklassen:

Redogörelse för människokroppens byggnad och lifsförrättningar; i sammanhang dermed en kort framställning af organsystemen inom djurklasserna; beskrifning af växtens yttre delar.

i fjerde årsklassen:

Kort förklaring af de allmännaste naturföreteelserna; beskrifning af några bland de allmännaste inhemska samt några utländska kulturväxter och träd; det allmännaste af läran om himlakropparne.

III. I fast folkskola Litt. C samt flyttande folkskola Litt. E

i andra årsklassen:

Beskrifning af valda djurformer.

i tredje årsklassen:

Redogörelse för människokroppens byggnad och lifsförrättningar; beskrifning af växtens yttre delar.

i fjerde årsklassen:

Kort förklaring af några bland de allmännaste naturföreteelserna; det allmännaste af läran om himlakropparne.

IV. I flyttande folkskola Litt. F

i första och andra årsklasserna gemensamt:

Beskrifning af valda djurformer.

i andra årsklassen särskildt:

Redogörelse för människokroppens byggnad och lifsförrättningar; beskrifning af växtens yttre delar.

i tredje årsklassen:

Kort förklaring af några bland de allmännaste naturföreteelserna; det allmännaste af läran om himlakropparne.

Anm. Tredje och fjerde årsklasserna i fast folkskola Litt. C och D samt flyttande folkskola Litt. E undervisas ge-

mensamt sålunda, att tredje årsklassens kurs genomgås under det ena läsåret och fjerde årsklassens kurs under det andra.

De allmännaste och viktigaste inhemska mineral- och bergarter förevisas och beskrivas i tredje och fjerde årsklasserna, dels i samband med den geografiska undervisningen, dels vid läsningen af stycken i läseboken.

Vid beskrifningen af djurformer och redogörelsen för de viktigaste däggdjurs- och fogelordningarna må valet helst ske bland följande:

hund, varg, räf, katt, lejon, tiger, utter, björn;

igelkott, mullvad;

säl;

ekorre, råtta, hare, bäfver;

nötkreatur, får, get, ren, elg, hjort, rådjur, kamel;

häst, åsna, svin, elefant;

hvalfisk;

talltrast, näktergal, talgoxe, sädesärla, lärka, gråsparf, bofink, gulsparf, domherre, svala, korp, kråka, kaja, skata, stare;

hackspett, gök, papegoja, dufva;

örn, dufhök, uf, uggle;

höns, kalkon, påfågel, tjäder, orre, raphöns, ripa;

stork, vipa, ängsknarr, morkulla;

svan, gås, and, ejder, måse;

huggorm, snok, ödla, krokodil, groda;

aborre, makrill, torsk, flundra, lax, sill, gädda, ål, haj;

bi, geting, humla, myra, tordyfvel, ollonborre, gräshoppa, fjäril, fluga, mygga, spindel, kräfta, hummer, krabba;

daggmask, blodigel, binnikemask, snigel, trädgårds-snäcka, mussla;

sjöstjerna.

De delar af läran om naturföreteelserna, som böra genomgås af tredje årsklassen i fast folkskola Litt. A och B samt af tredje eller fjerde årsklasserna i öfriga skolor, kunna väljas enligt följande anvisning:

kroppars utvidgning genom värmet; termometern;

kroppars aggregationstillstånd; förklaring af frysning, kokning, regn, dimma, snö m. m.;

värmets ledning;

förbränning;

elektricitet.

Metodiska anvisningar.

Djurens beskrifning, med begagnande af åskådningsmateriel, bör begynda med en utförligare behandling af något visst djurslag t. ex. hunden eller katten, i ändamål att meddela den kännedom om de yttre organen, som är behöflig för uppfattning af kännetecknen. Klasser och ordningar framställas först sedan några bland de till hvar och en af dem hörande djur blifvit beskrifna.

Vid undervisningen om växtens yttre delar böra levande växter (10 till 15 former) förevisas och beskrivas under den tid af läsåret, då lämpliga växtformer äro lätt tillgängliga.

I sammanhang med redogörelsen för människokroppens byggnad och lifsförrättningar meddelas de viktigaste reglerna ur sundhetsläran.

Förklaringen af naturföreteelserna bör utgå från iakttagelse samt, om möjligt, från experiment.

Teckning.

Lärokurs.

Frihandsteckningens *andra* kurs, omfattande teckning af rätliniga och krokliniga figurer, i början på punkteradt papper och efter lärarens företeckning, senare efter väggtaflor och på vanligt papper.

Frihandsteckningens *tredje* kurs, omfattande teckning af enklare plansidiga och cylindriska klotsar, ställda i front och för hörn, samt af enklare redskap efter särskilda modeller.

Linearritning: de första grunderna.

Lärogång.

Frihandsteckningens *andra* kurs genomgås i första, andra och tredje årsklasserna; frihandsteckningens *tredje* kurs äfvensom lineärritningen börjas i fjerde årsklassen.

Sång.

Lärokurs.

Öfningar i tonträffning inom enkelt betecknade skalor; taktöfningar; psalm-melodier, företrädesvis till de psalmer, som vid undervisningen i kristendomskunskap genomgås; andra sånger af lämpligt innehåll.

Lärogång.

I första och andra årsklasserna:

Öfning att rent och säkert sjunga durskalans toner i följd jemte de enklaste tonstegen; taktöfningar, hufvudsakligen omfattande jemn taktindelning; lättare psalm-melodier och andra sånger enstämmigt.

i tredje och fjerde årsklasserna:

Fortsatta tonträffnings- och taktöfningar; psalm-melodier enstämmigt samt andra sånger en- eller tvåstämmigt.

Metodiska anvisningar.

Vid sångöfningarna bör särskild uppmärksamhet egnas åt riktig tonbildning och andhemtning samt tydligt uttal af orden.

Mellan de särskilda öfningarna bör tillräcklig hvila lemnas.

Vid tonträffningsöfning böra barnen dels sjunga alla tillsammans, dels i smärre grupper, dels hvar barn för sig.

Textorden böra väl inläras, innan de sjungas till melodien.

Gymnastik.

Rörande detta öfningsämne hänvisas till den af Gymnastiska Centralinstitutet utarbetade anvisning.

Trädgårdsskötsel.

Handledning vid odlingen af de vanligaste blomsterarter och matnyttiga växter; uppdragande af buskar och trädplantor samt deras förädling genom ympning och okulering.

Slöjd.

Vid undervisning i slöjd böra gossarne lära att begagna de vanligast förekommande verktyg, särdeles snickareverktyg, samt, der förhållandena sådant medgifva, äfven svarfvere-, träsnidare- och möjligen smedsverktyg, hvarvid förfärdigandet af sådana föremål, hvilka äro för allmogen behöfliga och användbara, bör i främsta rummet afses.

Föremål för undervisning i slöjd för flickor bör förnämligast vara enkel linne- och klädsömnad samt stickning; den kan ock lämpligen omfatta spånad, väfnad samt flättningsarbeten.

III. FORTSÄTTNINGSSKOLAN.

Kristendomskunskap.

Läsning i sammanhängande följd af någon hel bibelbok eller afdelning deraf samt af Luthers lilla katekes, till sammanfattning af den förut genomgångna kursen i kristendomskunskap.

Modersmålet.

Skriföfningar: rättskrifning; uppsatsskrifning: berättelser, beskrifningar och de vanligast förekommande affärskrifvelser.

Läseöfningar, afseende både välläsning och redogörelse för innehållet. Härvid kunna lämpligen genomgå sådana stycken i läseboken, som i folkskolans föregående afdelningar ej förekommit till behandling.

Räkning och Geometri.

Öfningar att på blandade praktiska uppgifter tillämpa de fyra räknesätten i hela tal och bråk; beskrifning och mätning af plana och solida figurer; enkel bokföring.

Historia.

Bilder ur fäderneslandets historia och ur den allmänna historien. (Läseboken Afd. IV och V).

Naturkunnighet.

Läran om kroppars jenvigt och rörelse något utförligare; fortsatt framställning af läran om naturföreteelserna; beskrifning af mineralier, berg- och jordarter.

Teckning.

Frihandsteckningens tredje kurs, omfattande teckning af enklare plansidiga och cylindriska klotsar, i omväxlande ställningar, samt af enklare redskap och möbler.

Linearritning: de första grunderna.

Lärotimmarnes fördelning:

	i skolor utan slöjd.	i skolor med slöjd.
Kristendomskunskap	4	4
Modersmålet	10	8
Räkning och Geometri	5	4
Teckning	5	4
Historia	2	2
Naturkunnighet	4	3
Slöjd	—	5
Summa	30	30

Motiver.

Vid utarbetningen af en för landets folkundervisningsanstalter gemensam läroplan har afseende icke kunnat fästas vid *alla* de vexlande skolformer, som för närvarande förekomma. För det åsyftade ändamålet har det syntts göra tillfyllest, om i den samma upptagas sådana slag af skolor, hvilkas organisation företrädesvis egnar sig att nöjaktigt främja undervisningsarbetet.

Hvad angår *småskolan*, har planen uppstålts endast för tre slag af fasta skolor med tvåårig lärokurs, samt två slag af flyttande skolor, nemligen det ena med tvåårig, det andra med treårig kurs. Då det för undervisningen i folkskolan är af synnerlig vigt, att ett visst förberedande mått af kunskap inhämtats i småskolan, kan någon större olikhet i småskolans kurser och lärotid svårligen ega rum utan skada för det fortsatta arbetet. Om en flyttande småskola skall kunna motsvara sitt ändamål, synes vidare nödigt, att antalet af de stationer, på hvilka lärarinnan måste under året undervisa, inskränkes till tvenne. För de fall, der förhållandena ännu icke medgifva en anordning af småskolan, som öfverensstämmer med någon af de här angifna fornerna, torde det vara lämpligare, att en sådan skola hänvisas till utvägen att söka medhinna så mycket af lärokursen som omständigheterna tillåta, än att man för den samma skulle upprätta en särskild undervisningsplan.

Vidkommande *folkskolan*, har antalet af de olika slag af skolor, för hvilka särskild undervisningsplan skolat uppställas, ansetts böra begränsas till *sex*, nemligen fyra slag af fasta och två slag af flyttande skolor. Dessa hafva blifvit upptagna i den ordning, som syntts tjenligast för en

åskådlig uppställning af kurserna. Med afseende härpå hafva i främsta rummet blifvit ställda sådana skolor, i hvilka en fullständigare lärokurs kan medhinnas, och derefter sådana, i hvilka lärokursen, åtminstone i vissa ämnen, i anseende till kortare lärotid och ringare lärarekrafter, i allmänhet icke kan lika fullständigt genomgås.

Bland läroinrättningar af detta senare slag erinras särskildt om de *fasta* folkskolor, i hvilka olika afdelningar undervisas af samma lärare eller lärarinna på olika tider. Då, såsom i vissa trakter af vårt land oftast sker, dessa afdelningar, som vanligen äro tvenne, erhålla undervisning hvarannan dag, uppkomma ej ringa svårigheter, när man skall för hvardera afdelningen fördela de särskilda undervisningsämnen på veckans få lärotimmar. Dessa skolors lärjungar få icke längre undervisningstid än barnen i en på två stationer flyttande folkskola. Då emellertid i detta slag af fasta skolor endast två årsklasser äro på en gång tillstädes, bör undervisningen kunna med större lätthet af läraren bedrivas, och barnen hinna, åtminstone i vissa läroämnen, genomgå en något större kurs än i flyttande skolor.

I stället för att låta barnen i detta slag af skolor vexelvis besöka skolan på olika dagar i veckan, har man på andra orter vidtagit den utväg, att hvardera afdelningen får besöka skolan på en särskild sammanhängande tid af året, nemligen antingen så, att först den ena afdelningen och derefter den andra undervisas fyra månader i följd, eller så, att en afdelning undervisas två månader i början och två månader vid slutet af läsåret, samt den andra under den återstående lärotiden. Vid denna anordning kan en sådan skola begagna hufvudsakligen samma timfördelning och läsordning, som skolor med särskild lärare eller lärarinna för hvardera afdelningen (Litt. B), om än kurserna måste bestämmas lägre. Denna skolform synes, der antalet barn i en fast folkskola är så stort, att läraren icke kan på en gång undervisa alla tillsammans, utgöra en nödfallsutväg, som i vissa fall är lämpligare än den mera vanliga att låta afdelningarna gå i skolan hvarannan dag.

Såsom gemensam rubrik för dessa båda skolanordningar har i öfversigten uppförts »skolor med två afdelningar, af

hvilka hvardera omfattar två årsklasser, men båda undervisas af samma lärare eller lärarinna *på olika tider*; i förslagen till lärokurs och läsordning har hänsyn tagits till så väl det ena som det andra slaget af sådana skolor med afdelningsläsning.

Då s. k. *mindre* skolor, i hvilka vanligen barn, tillhörande både folkskolan och småskolan, undervisas af samma oexaminerade lärare eller lärarinna, icke kunna betraktas såsom en normal skolform, om äfven dessa skolor på flera ställen, der svårighet möter för skolväsendets mera tillfredsställande anordning, måste tills vidare bibehållas och möjligen kunna nödortfigt fylla behofvet af undervisning i folkskolans minimikurs, har icke för dem någon särskild läroplan uppställts.

För sådana skolor, i hvilka *så väl folkskolans som småskolans alla årsklasser* undervisas af samma examinerade lärare eller lärarinna, har icke heller utarbetats någon särskild lärokurs och lärogång. Då i dylika skolor, så väl som i mindre skolor, barnen vanligen undervisas på särskilda afdelningar, hvilka vexelvis besöka skolan antingen på olika dagar i veckan eller på olika, sammanhängande tider af året, kunna de för flyttande småskolor och folkskolor föreslagna kurserna för dem vara tillämpliga. Så vida undervisningen i dessa skolor skall sträcka sig utöfver minimi-ämnena, synes den anordning, att afdelningarna besöka skolan på olika, sammanhängande tider af året, vara nödvändig, emedan i annat fall någon lämplig läsordning ej utan stor svårighet torde kunna uppgöras. Vid den starka utveckling, som småskoleväsendet vunnit, bör man kunna hoppas, att sådana skolor skola blifva allt mera sällsynta.

Af *flyttande folkskolor* har, likasom i fråga om flyttande småskolor blifvit angifvet, endast tagits hänsyn till sådana, som flytta på två stationer och äro så ordnade, att alla barn på samma station samtidigt undervisas. Om afdelningsläsning redan i fasta skolor medför åtskilliga olägenheter, synes en dylik fördelning af barnen i flyttande skolor så mycket mindre kunna med framgång företagas, som den årliga lärotiden för hvardera afdelningen då skulle blifva allt för ringa.

Der läraren eger förmåga att väl anordna s. k. tysta öfningar för de klasser, som för tillfället icke omedelbart undervisas, har det under vissa förhållanden visat sig vara fördelaktigt att i flyttande skolor, som hafva under sig en småskola med treårig kurs, samtidigt undervisa tre årsklasser; och har därför afseende fästats jemväl på en dylik skolart. Hvad som gäller om en sådan flyttande folkskola, kan med de förändringar, som af den längre lärotiden betingas, lätteligen vinna tillämpning äfven på fast folkskola, i hvilken man funne lämpligare att indela barnen i tre samtidigt undervisade klasser än att antingen införa s. k. afdelningsläsning på olika tider eller ock samtidigt undervisa alla fyra årsklasserna. Men ehuru en sådan indelning af fasta folkskolor, i synnerhet om de understöddas af treåriga förberedande småskolor, kan vara lämplig, har det, då den är mycket ovanlig, icke ansetts behöfligt att för sådana skolor utarbete en särskild läroplan.

Beträffande *fortsättningsskolan* hafva nödiga anvisningar blifvit lemnade i öfverensstämmelse med de allmänna föreskrifter, som meddelats i Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 11 September sistlidet år. Någon bestämd lärokurs torde under närvarande förhållanden, då denna skolafdelning ännu icke vunnit stadgad organisation, ej böra uppställas. —

I afseende på frågan om *undervisningsplanens omfattning*, eller de moment, hvilka borde uti densamma ingå och blifva föremål för särskild behandling, hafva i första rummet upptagits *lärokurser* för de särskilda undervisningsämnena till den utsträckning, som för de olika slagen af skolor ansetts lämplig, och vidare *lärogång*, eller den ordning, i hvilken läroämnenas särskilda stycken borde inom hvarje skolarts särskilda årsklasser inhemtas; slutligen biläggas läsordningar, eller tabeller, utvisande de *särskilda läroämnenas fördelning på veckans lärotimmar*. Derjemte hafva korta *metodiska anvisningar* dels rörande behandlingen af särskilda läroämnen, dels angående årsklassernas sammanförande eller åtskiljande vid undervisningen meddelats, der sådant funnits erforderligt.

Då det sätt, hvarpå en skola är ordnad med afseende på barnens ålder och intagningstid, lärotiden och dess

fördelning m. m. utöfvar stort inflytande på undervisningsarbetet, har i den afdelning som benämnes »*Allmänna förutsättningar*», särskildt för småskolan och särskildt för folkskolan, sammanfattats det viktigaste af hvad som i detta afseende syns utgöra vilkor för undervisningsplanens ändamålsenliga genomförande. Endast i det fall, att några (högst fyra) veckor af den för statsbidrags erhållande bestämda lärotiden af åtta kalendermånader skulle, jemlikt Kongl. kungörelsen den 11 September 1877, användas för fortsättningsskolan, är man berättigad att för folkskolan förutsätta en kortare årlig undervisningstid än 34 veckor; deremot är det önskvärdt, att den årliga lärotiden i flyttande småskola måtte, till beredande af större utsigt att medhinna kursen, utsträckas till 18 veckor på hvardera stationen eller till 36 veckor årligen för hela skolan. —

Angående de särskilda läroämnena torde följande böra meddelas:

I. *I Småskolan.*

Jemte de i de flesta småskolor vanligen förekommande undervisningsämnena: kristendomskunskap, modersmålet och räknekonst, hafva upptagits dels *åskådningsöfningar*, hvilka, derest de rätt bedrifvas, utgöra ett viktigt medel att främja barnens utveckling, dels *teckning*, såsom ett ämne, hvars meddelande, enligt nu mera förbättrade undervisningsmetoder, kan ganska tidigt begynna. *Sångundervisningen* i småskolan bör företrädesvis åsyfta att medelst föresjungande lära barnen dels några enkla psalm-melodier, dels andra sånger, tjenliga att så väl under som mellan lärotimmarne bereda omvexling och vederqvickelse; men om sången verkligen skall kunna motsvara detta syftemål, måste några särskilda, ej allt för långa undervisningsstunder för detta ämne i läseordningen upptagas. *Gymnastiköfningar* i småskolan kunna deremot lämpligen företagas på lediga mellanstunder.

Hvad *kristendomsundervisningen* i småskolan angår, bör den meddelas i hufvudsakligt syfte att införa barnen i bibelordet genom ett urval af bibliska berättelser ur så väl Gamla som Nya testamentet, lämpliga för barnens ståndpunkt samt tjenliga att förbereda den i folkskolan begyn-

nande undervisningen i kristendomsläran, hvilken i småskolan meddelas endast genom inhemtande af textorden till Luthers lilla katekes. Då småskolans lärjungar, åtminstone under första läroåret, icke kunna läsa innantill, utan måste undervisas genom lärarinnans muntliga framställning, och då förmågan att med uppmärksamhet iakttaga hvad som föreläses ur bok vanligen ännu icke finnes hos dessa små barn, utan småningom måste, företrädesvis under lektionerna i modersmålet, utvecklas och skärpas, kan för nybörjarne icke användas någon sådan form för bibelkunskaps inhemtande, som skulle taga ett mera ansträngande arbete i anspråk. Här af följer dock icke, att det skulle vara olämpligt, om vid de korta bönestunder, hvilka hvarje dag böra inleda kristendomslektionen, lärarinnan skulle jemte psalmversen och bönen uppläsa och med en enkel tillämpning beledsaga några bibelspråk eller någon kortare perikop. Vid valet af psalmverser har hänsyn tagits så väl till innehållets enkelhet och särskilda betydelse för mindre barn, som till melodiernas lämplighet för barnens sång.

Beträffande undervisningen i *modersmålet* har afsetts, att barnen i småskolan må kunna vinna den öfning ej allenast i läsning, med riktig uppfattning af och redogörelse för innehållet af det lästa, utan ock i skrifning och rättstafning, som de böra ega före inträdet i folkskolan. Vid lärokursens och lärogångens uppställning hafva sådana uttryck begagnats, att undervisningen icke ovilkorligen skulle behöfva bindas vid den ena eller andra metoden; men såsom ofafvisligen nödigt har man velat framhålla, att läsning och skrifning måtte allt ifrån undervisningens början på ett väl ordnad sätt ställas i förbindelse med hvarandra.

I *räkning* är kursen likaledes inskränkt till meddelande af den insigt och den färdighet att uppfatta de grundläggande talförhållandena samt att lösa uppgifter inom ett mindre talområde, som måste anses erforderliga såsom förberedelse för folkskolans räkneöfningar, och som enligt vunnen erfarenhet utan svårighet kunna under de första skolåren bringas barnen.

II. I Folkskolan.

Utom de i gällande folkskolestadga föreskrifna läroämnen har i planen upptagits *slöjd*, och i de upprättade läseordningarna har lärotid anvisats för undervisningen deri, på det att man äfven i de skolor, der *slöjd* förekommer, måtte hafva en ledning för undervisningens ordnande i det hela.

Då *teckning* nu mera med rätta gör anspråk på att betraktas såsom ett bildningsmedel af allmän vigt och bör i skolan förekomma icke blott, såsom hittills mest varit vanligt, i form af linearteckning i förbindelse med geometri, äro för detta läroämne särskilda lärotimmar upptagna.

Enär den förberedande undervisning, som tillhör småskolan, måste till angifvet lämpligt mått meddelas, innan någon högre kunskap och färdighet derpå kan grundas, har det varit både möjligt och lämpligt att för alla skolor af detta slag uppställa en och samma lärokurs. Om någon småskola, i följd af felaktig organisation eller annan omständighet, icke skulle medhinna den bestämda kursen, bör anledningen dertill undanrödjas på annat sätt än genom minskning af kursen, hvilken i alla fall måste inhemtas, detta må nu ske i den ena eller andra skolan. Men på folkskolans område förhåller det sig annorlunda. Här får man tänka sig icke blott den nödvändiga minimikurs, som måste fordras af *alla* skolor, utan äfven den utvidgade kurs, som kan meddelas der skolorna hafva en fördelaktigare ställning. Man kan icke heller förutsätta, att skolor, försedda med endast *en* lärare för alla årsklasser, särdeles om de tillika äro flyttande, skulle under samma lärotid hinna genomgå samma kurs som de skolor, hvilka hafva särskilda lärare för olika klasser eller afdelningar. Behofvet af flere undervisningsplaner, upptagande, efter olika förhållanden, *större och mindre lärokurser*, gör sig alltså här gällande. Detta behof har man sökt att se till godo derigenom, att i allmänhet för de särskilda läroämnena uppstälts flere kurser: i regeln en utförligare och en inskränkta kurs, den förra företrädesvis beräknad för fasta skolor med längre lärotid och flera lärare, den senare afsedd för

flyttande skolor och för sådana fasta skolor, som äro mindre gynsamt organiserade.

Beträffande den ordning, i hvilken de särskilda läroämnena böra inträda i undervisningen, synes, med afseende på vigten deraf, att barnens oöfvade krafter ej må splittras på för många ämnen samt att tillbörlig tid i skolans lägre klasser må kunna egnas åt läs- och skriföfningar, kristendoms-kunskap och räkning, den grundsats böra följas, att endast ett nytt läroämne tillkommer i hvarje årsklass. Det har funnits lämpligast, att *geografi* upptages redan i folkskolans första årsklass, och att dertill i den andra årsklassen kommer *naturkunnighet*, i den tredje *historia* och i den fjerde *geometri*. Geografi är nemligen ett läroämne, som med intresse omfattas äfven af de mindre barnen, som icke medför synnerliga svårigheter, och som i de flesta skolor kan belysas med en billig och lätt anskaffad åskådningsmateriel. Detta ämne synes desto hellre böra tidigt förekomma i skolan, som någon bekantskap dermed ej blott utgör en nödvändig förutsättning för uppfattningen af en stor mängd så väl geografiska som historiska stycken i läseboken, utan äfven erfordras för att i de följande klasserna kunna med framgång begynna läsningen af naturkunnighet och historia. Härtill kommer ytterligare, att jemlikt innehållet af Kongl. kungörelsen den 11 September 1877 geografin icke finnes upptagen bland de läroämnen, som böra förekomma i fortsättningsskolan, hvarför det är så mycket viktigare, att detta ämne i den egentliga folkskolan blifver så tidigt behandladt, att det icke må behöfva i skolans högre klasser upptaga för mycken tid till förfång för de läroämnen, hvilka der skola inträda, och hvilka sedan förekomma i fortsättningsskolan. I flyttande folkskola med tre årsklasser har, i följd af denna skolas egendomliga organisation, naturkunnighet upptagits redan i första årsklassen. Äfven i öfriga skolor har läraren tillfälle att under de lärotimmar, som äro afsedda för modersmålet, i första årsklassen meddela någon förberedande insigt i naturkunnighet, i anslutning till småskolans åskådningsöfningar och vid behandling af dit hörande stycken ur läseboken.

Då *kristendomsundervisningen* icke endast skall afse att meddela barnen kunskap, utan äfven bör främja hela deras

sedliga och religiösa utveckling, har man sökt ordna kurserna och undervisningstimmarne på ett sådant sätt, att lärjungarne, så vidt möjligt, äfven i de skolor, der samma lärare måste på en gång undervisa flera årsklasser, i detta ämne kunna hållas tillsammans och sålunda alla åtnjuta förmånen af lärarens omedelbara undervisning. Att läraren skulle nödgas stundom afbryta en sådan lektion för att tillse de barns arbete, hvilka under tiden sysselsattes med tysta öfningar, kunde icke annat än verka störande. Någon synnerlig svårighet har ej heller mött att efter denna grundsats ordna undervisningen i *biblisk historia*. Dervid har förutsatts, att de bibliska berättelserna, fördelade i en mindre och en större kurs, på det sätt att den senare jemväl omfattar de berättelser, som förekomma i den förra (liksom denna äfven innehåller de i småskolan genomgångna berättelser), skulle i de skolor, der två eller flera årsklasser måste undervisas tillsammans, meddelas i den ordning, att berättelserna ur Gamla testamentet genomgingos under det ena året och berättelserna ur Nya testamentet under det andra. Vid lärokursens förnyade behandling i den högre afdelningen eger läraren, äfven i de slag af skolor, i hvilka tiden icke medgifver att meddela den till ett större antal berättelser utvidgade kursen, tillfälle att genom en fullständigare behandling och tillämpning af det förut genomgångna hos barnen främja en fastare och djupare insigt.

Vid undervisningen i *katekesen* böra deremot hufvudstyckena alltid läsas i den ordning, hvori de äro uppställda; och då det icke varit möjligt att utan barnens öfversträngande ordna undervisningen på det sätt, att hvad som lästes nytt under första och tredje läsåret, blefve ånyo genomgången under det andra och fjerde, har det blifvit nödvändigt att i de flesta slag af skolor åt öfversta klassens barn för katekesen anslå en särskild lärotimme, på hvilken det skulle meddelas, som under gemensam läsning med föregående klass ej kunnat medhinnas.

Svårast är det att på ett tillfredsställande sätt ordna undervisningen i kristendomskunskap, likasom i flere andra ämnen, vid de skolor, der skilda afdelningar af barnen besöka skolan hvarannan dag. Men om veckans lärotimmar i

sådana skolor bestämmas till något flera än i de skolor, der barnen samtidigt undervisas — hvilket icke kan vara obilligt, då läraren vid en sådan lärjungarnes fördelning vanligen har ett ringare antal att på en gång sysselsätta — och den öfre afdelningen, i hvilken läroämnena blifva flera till antalet, erhåller tre timmar mer än den lägre, synes, då här är tillfälle att föresätta något större hemarbeten, lärokursen i biblisk historia och katekes kunna någorlunda nöjaktigt hinna inhemtas äfven i detta slag af skolor.

I den för *modersmålet* uppställda lärokursen har man sökt fästa tillbörlig vikt vid de särskilda öfningarna i modersmålets läsning och dess användande i tal och skrift. I afseende på läsebokens rätta begagnande har dels en anvisning lemnats på de stycken, som äro företrädesvis lämpliga att använda till vinnande af läsefärdighet (»kursiv-läsning»), dels en förteckning meddelats på de stycken, som funnits mest tjenliga för skolans särskilda årsklasser, då dessa öfvas i utförligare behandling af innehållet, hvarjemte en antydning gifvits beträffande skriföfningarnas anordning. Då sist nämnda öfningar lämpligen böra förekomma redan tidigt, icke blott i ändamål att öfva välskrifning, utan äfven för att lära barnen att skriftligen redogöra för ett innehåll, som under läsning eller genom lärarens muntliga framställning blifvit dem bekant, och då sådana öfningar, ställda i behörigt samband med den öfriga undervisningen, med fördel kunna användas såsom tysta öfningar för en afdelning eller klass, som för tillfället ej omedelbart undervisas af läraren, har det så mycket mer varit nödigt att på dem lägga vikt, särdeles som de i många skolor blifvit allt för litet begagnade och till sitt verkliga värde för undervisningen uppskattade.

Någon bekantskap med det allmännaste af *språkläran* är nödvändig så väl för en redig uppfattning af läsestyckenas innehåll som för en säker rättskrifning och interpunktion; denna undervisning är ock väl egnad att främja barnens förståndsutveckling samt erbjuder passande ämnen för tysta öfningar. En särskild lärokurs i språklära har således blifvit uppställd; men då en utförligare behandling af språkläran likväl icke kan ingå i folkskolans läroplan, har

det, som i detta ämne skulle meddelas, inskränkts till det oundgängligaste.

Beträffande undervisningen i *räkning* har man vid kursens och lärogångens bestämmande sökt så väl för skolan i sin helhet som för de särskilda årsklasserna bestämma de gränser, inom hvilka denna undervisning enligt vunnit erfarenhet bör hållas, men hvilka den ofta visat benägenhet att öfverskrida. Dels hafva barnen i otid tröttats med alltför stora tal och allt för länge sysselsatts med ett enda räknesätt, dels har undervisningen icke sällan mindre åsyftat att öfva barnens förmåga att behandla praktiska uppgifter, hvilkas lösning kräfde klar uppfattning och eftertanke, än att bibringa dem en för deras utveckling föga båtande mekanisk färdighet att efter gifven regel och uppställning uträkna vissa tal. Med anslutning till den i småskolan lagda grund bör hvarje årsklass öfvas i alla fyra räknesätten, med skärpning af uppgifterna i mån af barnens framsteg. Härigenom blir det möjligt att bibringa äfven de barn, hvilka af en eller annan anledning icke kunna genomgå hela folkskolekursen, en sammanhängande, någorlunda nöjaktig insigt och färdighet. För de skolor, i hvilka alla barn, vare sig samtidigt eller på olika tider, undervisas af samma lärare eller lärarinna, har det ansetts lämpligt att fördela kursen, icke särskildt på hvar och en årsklass, utan på de afdelningar, hvilka skola tillsammans undervisas.

I *geometri* bör undervisning meddelas i skolans högsta klass, eller, der icke mer än en timme i veckan kan användas för detta ämne, både i tredje och fjerde årsklassen. Då geometrien i folkskolan bör begränsas till det allmännaste och enklaste samt för praktiska uppgifter vigtigaste, har lärogången uppställts så, att undervisningen må kunna meddelas på ett efter barnens fattningsgäfvä lämpadt, enkelt och åskådligt sätt.

Vid undervisningen i *geografi* böra lärjungarne i första rummet göras väl förtrogna med hembygden, derefter erhålla kännedom af olika orter inom fäderneslandet och slutligen lära känna andra länder i den mån de hafva större betydelse för vårt land. På denna grund har afsetts, att barnen under de

två första skolåren skulle, sedan de inhemtat en noggrannare kunskap om det egna landskapet, lära känna det väsentliga af fäderneslandets geografi, hvarefter i tredje årsklassen skulle meddelas främmande länders och verldsdelars geografi i största korthet, och slutligen i fjerde klassen, då lärjungarne vunnit större utbildning och fattningsförmåga, fäderneslandets geografi ånyo företagas och utförligare behandlas.

Då den jemförelsevis korta lärotid, som kan egnas åt undervisningen i *historia*, icke medgifver, att alla tidehvarf af fäderneslandets häfder behandlas lika utförligt, torde Sveriges historia från och med Gustaf I företrädesvis böra mera fullständigt genomgås, samt de föregående tidehvarfvens historia, särdeles i skolor med kortare undervisningstid, inhemtas hufvudsakligen under läsning af och redogörelse för dit hörande läseboksstycken. Enär en fullständigare historisk kunskap svårligen kan bibringas folkskolans barn, lärar genom en sådan behandling af läroämnet, som afser att fästa deras uppmärksamhet vid mera utförda, åskådliga skildringar af framstående tilldragelser och personligheter, syftmålet med historiens läsning bättre ses till godo, än om undervisningen ginge ut på att i en torr, kortfattad öfversigt omfatta hela det vidsträckta området med inlärande i minnet af en mängd mindre viktiga händelser och årtal.

Undervisningen i *naturkunnighet* synes förnämligast därför hafva i allmänhet burit allt för liten frukt, att lämpligt urval icke företagits af det, som inom det rika området bort meddelas folkskolans lärjungar. Uppgiften har därför varit att här begränsa kursen till de delar af det vidt omfattande läroämnet, som äro företrädesvis viktiga, samt att inom de särskilda kunskapsgrenarne gifva anvisning på de föremål och företeelser, om hvilka barnen i första rummet böra få kännedom. Utan en sådan i detalj gående begränsning lärar icke en tydlig och bestämd uppgift kunna meddelas om det kunskapsmått, som rätteligen tillhör folkskolans lärokurs, och som kan under den anslagna lärotiden medhinnas. I sådan syftning har den fordran uppstålts, att barnen först medelst beskrifning af valda djurformer må föras till någon kännedom om klassindelningen samt om de viktigaste ordningarna bland de

högre djuren. Derefter böra de lära känna det viktigaste angående människokroppens byggnad och lifsfunktioner, i förening med helsolära samt en kort öfversigt af organsystemen hos djuren. Vidare skola de genom beskrifning af lefvande växter inhemta det viktigaste om växternas yttre delar samt göra bekantskap med de mest betydande inhemska och några utländska kulturväxter. Slutligen böra de medelst iakttagelser och försök ledas till riktiga föreställningar om de vanligast förekommande naturföreteelserna, äfvensom i korthet inhemta lämpliga delar af läran om himlakropparne. Kännedom om de allmännaste inhemska mineral- och bergarter lär lämpligast kunna bibringas i folkskolans högre afdelning i sammanhang med undervisningen i geografi och vid behandlingen af läsebokstycken.

Undervisningen i *teckning* är ordnad efter den s. k. Stuhlmansska metoden, hvilken, jemte den för folkskolan väsentliga förmånen att teckningsundervisningen kan tidigt begynna, erbjuder fördelar af snabbare framsteg och en lättare tillämpning för det praktiska lifvets behof.

För *sångundervisningen* har jemte lärokurs och lärogång meddelats en enkel antydning om de öfningar, som förnämligast böra företagas, oberoende af det ena eller andra sättet att beteckna tonerna.

För barnens handledning i *trädgårdsskötsel* och *slöjd* hafva endast korta anvisningar lemnats, då det af lätt insedda skäl ännu är nog tidigt att för dessa ämnen uppgöra några bestämdt fördelade kurser.

Hvad slutligen angår den *fördelning af de särskilda läroämnen på veckans lärotimmar*, som blifvit upptagen å de bifogade läseordningarna, har dervid hänsyn tagits dels till åtskilnaden mellan sådana skolor, der undervisningen meddelas alla dagar i veckan, och sådana, der barnen besöka skolan endast fem dagar, dels till nödvändigheten att i de skolor, der flera årsklasser samtidigt undervisas, anordna ett större antal tysta öfningar.

Ehuru, såsom redan blifvit antydt, någon fullständig undervisningsplan för *fortsättningsskolan* ännu icke kan med stöd af vunnen erfarenhet uppställas, hafva dock några allmänna anvisningar angående läroämnen och timfördelning äfven för denna folkskolans högsta afdelning ansetts böra meddelas.

BILAGOR.

BILAGOR

Förteckning å de i bilagorna meddelade Läseordningar
för särskilda slag af skolor.

- Bilaga 1. För fast småskola med två årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärarinna sex dagar i veckan: första årsklassen.
- » 2. » » » » andra »
- » 3. » » » » undervisade af samma lärarinna, hvardera klassen hvarannan dag.
- » 4. » » » » samtidigt undervisade af samma lärarinna sex dagar i veckan.
- » 5. » » » » fem » »
- » 6. För flyttande småskola med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna 6 dagar i veckan.
- » 7. » » » » tre » » »
- » 8. För fast folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan: första årsklassen.
- » 9. » » » » andra »
- » 10a. » » » » tredje » (utan *slöjd*-undervisning).
- » 10b. » » » » » » (med *slöjd*-undervisning).
- » 11a. » » » » fjerde » (utan *slöjd*-undervisning).
- » 11b. » » » » » » (med *slöjd*-undervisning).
- » 12. För fast folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan: lägre afdelningen.
- » 13a. » » » » högre afdelningen (utan *slöjd*-undervisning).
- » 13b. » » » » (med *slöjd*-undervisning e.m.)
- » 13c. » » » » » » f. och e.m.)
- » 14. » » » » fem dagar i veckan: lägre afdelningen.
- » 15. » » » » » » högre »
- » 16. » » » » af hvilka hvardera omfatta två årsklasser, men båda undervisas af samma lärare eller lärarinna på olika tider.
- » 17. För fast folkskola med fyra årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.
- » 18. » » » » » » fem » »
- » 19. För flyttande folkskola med fyra årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna fem dagar i veckan.
- » 20. » » » » tre » » » » » »

Bil. 1. Läseordning för fast Småskola med två årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärarinna sex dagar i veckan.

Första (lägre) årsklassen.

52

Läro- tim- mar	M å n d a g	T i s d a g	Ö n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	B ö n	o c h K	r i s t e	n d o m	s k u n s	k a p
2:a timmen	S k r	i f n i	n g	o c h L ä	s n i	n g
L	e	d	i	g	h	e t
3:e timmen	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning
	Åskådnings- öfningar	Sång	Åskådnings- öfningar	Sång	Åskådnings- öfningar	
4:e timmen	S k r	i f n i	n g	o c h L ä	s n i	n g

Bil. 2. Läseordning för fast Småskola med två årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärarinna sex dagar i veckan.

Andra (högre) årsklassen.

Läro- tim- mar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	B ö n	o c h K	r i s t e	n d o m	s k u n s	k a p
2:a timmen	L	ä	s	n	i	n g
L	e	d	i	g	h	e t
3:e timmen	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning
	Åskådnings- öfningar	Sång	Åskådnings- öfningar	Sång	Åskådnings- öfningar	
4:e timmen	Skrifning (välskrifning)	Skrifning	Teckning	Skrifning (välskrifning)	Skrifning	Teckning

Bil. 3. Läseordning för fast Småskola med två årsklasser, undervisade af samma lärarinna, hvardera klassen hvarannan dag.

Andra (högre) årsklassen.			Första (lägre) årsklassen.			
Läro- tim- mar	M å n d a g	O n s d a g	F r e d a g	T i s d a g	T h o r s d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Bön och	Kristendoms- kunnskap		Bön och	Kristendoms- kunnskap	
2:a timmen	L ä s n i n g			S k r i f n i n g och L ä s n i n g		
3:e timmen	4:a halftim. Åskådnings- öfningar	Skrifning (väl-skrifning)	Åskådnings- öfningar	Åskådnings- öfningar	Räkning	Åskådnings- öfningar
	2:a halftim. Skrifning		Skrifning	S k r i f n i n g och L ä s n i n g		
L	e d	i g h	e t	L e d	i g h	e t
4:e timmen	45 minuter Räkning	Räkning	Räkning	Räkning	Räkning	
	45 minuter Sång		Sång	Sång	Sång	
5:e timmen	Teckning	Läsning	Teckning eller Skrifning	Skrifning och Läsning		

Bil. 4. Läseordning för fast Småskola med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna sex dagar i veckan.

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		L ö r d a g	
	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen
1:a timmen	B ö n		o c h K		r i s t e		n d o m		s k u n s		k a p	
2:a timmen	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Teckning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Teckning	Skrifning	Läsning
L	e		d		i		g		h		t	
3:e timmen	R	*	ä	*	k	*	n	*	i		n	*
	Åskåd- öfni- ngar	nings- ngar	Räkning		Åskådnings öfningar		Räkning		Åskådnings öfningar		Räkning	
4:e timmen	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrif- ning)	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrif- ning)	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrif- ning)
15 minuter	S å		n g				S å		n g			

* = Tyst öfning

Bil. 5. Läseordning för fast Småskola med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna fem dagar i veckan.

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g	
	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen
1:a timmen	B ö n		o c h K r i		s t e n d o		m s k u n		s k a p	
2:a timmen	Skrifning och Läsning	Teckning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Teckning
3:e timmen	Åskådningsöfningar		Sång		Åskådningsöfningar		Sång		Åskådningsöfningar	
	2:a half- timmen	1:a half- timmen	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning
L	e		d		i		g		h	
4:e timmen	2:a half- timmen	1:a half- timmen	R	* ä	* k	n	* i	n	* g	Skrifning och Läsning
	* R	ä	k	*	n	i	* n	g	Skrifning	
5:e timmen	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrifning)	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrifning)	Skrifning	Läsning

* = Tyst öfning

Bil. 6. Läseordning för flyttande Småskola med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna sex dagar i veckan.

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		L ö r d a g	
	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen
1:a timmen	B ö n		o c h K		r i s t e		n d o m		s k u n s		k a p	
2:a timmen	Skrifning och Läsning	Teekning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrif- ning)	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Teekning	Skrifning	Läsning
3:e timmen	2:a halv- timmen	1:a halv- timmen	Åskådnings- öfningar		Sång		Åskådningsöfningar		Sång		Åskådningsöfningar	
			Skrif- ning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning
L	e		d i		g		h e		t			
4:e timmen	2:a halv- timmen	1:a halv- timmen	R	*	* ä	k	n	*	* i	n	* g	
			R	*	* ä	k	* n		* i	* n	* g	
5:e timmen	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läsning	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrif- ning)		

* = Tyst öfning

Bil. 7. Läsordning för flyttande Småskola med tre årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna sex dagar i veckan.

Läro- timmar	M å n d a g			T i s d a g			O n s d a g			T h o r s d a g			F r e d a g			L ö r d a g			
	1:a års- klassen	2:a års- klassen	3:e års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	3:e års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	3:e års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	3:e års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	3:e års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	3:e års- klassen	
1:a timmen	B ö n			o c h			K r i s t			e n d o m			s k u n			s k a p			
2:a timmen	Skrifning och Läsning	Skrif- ning	Teck- ning	Skrif- ning	Läsning		Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrifning)		Skrif- ning	Läsning		Skrifning och Läsning	Skrif- ning	Teck- ning	Skrif- ning	Läsning		
3:e timmen	Åskådningsoföningar			S å n g			Åskådningsoföningar			S å n g			Åskådningsoföningar			Skrif- ning och Läs- ning	Skrifning (välskrifning)		
	4:a halv- timmen	Skrifning	Läs- ning	Skrif- ning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrifning	Läs- ning	Skrifning och Läsning	Skrifning	Skrif- ning	Läs- ning	Skrif- ning	Skrif- ning	Läs- ning				
L	e			d			i			g			h			e			t
4:e timmen	R * *			* ä		k		* n	*	* i		n		* *	g				
	R *			ä	*	k	*	n		i	*	n	*		g				
5:e timmen	Skrifning och Läsning	Skrifning (välskrifning)		Skrif- ning	Läs- ning	Skrif- ning	Skrifning och Läsning	Skrifning		Skrifning	Läs- ning		Skrifning och Läsning	Skrifning					

* = Tyst öfning.

Bil. 8. Läseordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.

Första årsklassen.

Läro- tim- mar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Geografi
2:a timmen	Läsning (kursiv)	Läsning (kursiv)	Läsning	Läsning (kursiv)	Läsning (kursiv)	Läsning
3:e timmen	Sång	Teckning	Geografi	Sång	Teckning	Sång
	Skrifning (välskrifning)			Skrifning		
4:e timmen	Räkning	Räkning		Räkning	Räkning	
5:e timmen	Skrifning	Skrifning (välskrifning)		Skrifning	Skrifning (välskrifning)	

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 9. Läsordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.

Andra årsklassen.

Läro- tim- mar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Naturkunnighet
2:a timmen	Läsning	Geografi	Läsning (kursiv)	Geografi	Läsning	Läsning (kursiv)
3:e timmen	Teckning	<div style="display: flex; flex-direction: column;"> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-size: small; margin-right: 5px;">2:a half- 1:a half- timmen timmen</div> <div style="margin-left: 5px;">Läsning (kursiv)</div> </div> <div style="margin-top: 5px;">Sång</div> </div>	Naturkunnighet	<div style="display: flex; flex-direction: column;"> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-size: small; margin-right: 5px;">2:a half- 1:a half- timmen timmen</div> <div style="margin-left: 5px;">Läsning (kursiv)</div> </div> <div style="margin-top: 5px;">Sång</div> </div>	Teckning	Sång
4:e timmen	Räkning	Räkning		Räkning	Räkning	
5:e timmen	Skrifning	Skrifning (välskrifning)		Skrifning	Skrifning (välskrifning)	

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 10 a. Läseordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.

Tredje årsklassen (utan slöjd).

Läro- tim- mar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Svensk historia
2:a timmen	Läsning	Skrifning	Läsning (kursiv) eller Skrifning (välskrifning)	Skrifning	Läsning	Läsning
3:e timmen	Teckning	Naturkunnighet	Svensk historia	Naturkunnighet	Teckning	Sång
4:e timmen	Räkning	Räkning		Geografi	Räkning	
5:e timmen	Geografi	2:a half- 4:a half- timmen	Läsning (kursiv)	2:a half- 4:a half- timmen	Läsning (kursiv)	Skrifning (välskrifning)
			Sång			

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 10 b. Läseordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.
Tredje årsklassen (med slöjd).

62

Läro- timmar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Svensk historia
2:a timmen	1:a gruppen: Slöjd 2:a gruppen: Teckning	1:a gruppen: Teckning 2:a gruppen: Slöjd	Skrifning	1:a gruppen: Slöjd 2:a gruppen: Teckning	1:a gruppen: Teckning 2:a gruppen: Slöjd	Läsning
3:e timmen	1:a* gruppen: Slöjd 2:a gruppen: Ledighet	1:a gruppen: Skrifning (välskrifning) 2:a gruppen: Slöjd	Svensk historia	1:a gruppen: Slöjd 2:a gruppen: Skrifning (välskrifning)	1:a gruppen: Ledighet 2:a gruppen: Slöjd	Sång
4:e timmen	Räkning	Geografi	Räkning	Räkning	Geografi	Skrifning
5:e timmen	Naturkunnighet	2:a half- 1:a half- timmen 1 timmen Läsning (kursiv) Sång	Naturkunnighet	Läsning (kursiv) eller Skrifning (välskrifning)	2:a half- 1:a half- timmen 1 timmen Läsning (kursiv) Sång	
6:e timmen	Läsning			Läsning		

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagerast utom Lördagen.

Bil. 11 a. Läsordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare och lärarinna sex dagar i veckan.

Fjerde årsklassen (utan slöjd).

Läro- tim- mar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Svensk historia
2:a timmen	Läsning	Läsning (kursiv)	Skrifning	Läsning (kursiv)	Läsning	Skrifning
3:e timmen	1:a half- timmen	Teckning	Sång	Teckning	1:a half- timmen	Geografi
	2:a half- timmen				2:a half- timmen	
4:e timmen	Naturkunnighet	Räkning		Räkning	Räkning	
5:e timmen	Gossar: Geometri Flickor: Räkning	Svensk historia		Gossar: Geometri Flickor: Skrifning	Naturkunnighet	

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 11b. Läseordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.
Fjerde årsklassen (med slöjd).

Läro- timmar	M å n d a g	T i s d a g	O n s d a g	T h o r s d a g	F r e d a g	L ö r d a g
1:a timmen	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Biblisk historia	Katekes	Svensk historia
2:a timmen	Läsning	Läsning (kursiv)	Skrifning	Läsning (kursiv)	Läsning	Skrifning
3:e timmen	2:a half- timmen	Teckning	Svensk historia	Teckning	2:a half- timmen	Geografi
	4:a half- timmen				Skrifning (välkskrifning)	
4:e timmen	Sång				Sång	
4:e timmen	Räkning	Naturkunnighet	Sång	Räkning	Naturkunnighet	Räkning
5:e timmen	Gossar: Geometri Flickor, 1:a gruppen: Slöjd	Gossar, 1:a gruppen: } Flickor, 2:a gruppen: } Slöjd	Gossar, 2:a gruppen: Slöjd	Gossar: Geometri Flickor, 1:a gruppen: Slöjd	Gossar, 1:a gruppen: } Flickor, 2:a gruppen: } Slöjd	Gossar, 2:a gruppen: Slöjd
6:e timmen	Flickor, 1:a gruppen: Slöjd	Gossar, 1:a gruppen: } Flickor, 2:a gruppen: } Slöjd	Gossar, 2:a gruppen: Slöjd	Flickor, 1:a gruppen: Slöjd	Gossar, 1:a gruppen: } Flickor, 2:a gruppen: } Slöjd	Gossar, 2:a gruppen: Slöjd

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje (fjerde) timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 12. Läseordning för fast Folkskola med tvåafdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.

Lägre afdelningen = första och andra årsklassen.

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		L ö r d a g	
	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen
1:a timmen	Katekes		Biblisk historia		Katekes		Biblisk historia		Katekes		Räkning	Geografi
2:a timmen	Läsning (kursiv)		Läsning	Skrifning (välskrif- ning)	Skrifning	Läsning	Läsning (kursiv)		Läsning	Skrifning (välskrif- ning)	Läsning	
3:e timmen	Teckning		Skrifning (välskrif- ning)	Natur- kunnighet	Räkning	Geografi	Teckning		Skrifning (välskrif- ning)	Natur- kunnig- het	Sång	
4:e timmen	Geografi	Räkning	Räkning				Geografi	Räkning	Räkning			
5:e timmen	Skrifning	Skrifning	2:a half- 1:a half- timmen	Läsning (kursiv)			Skrifning	Skrifning	2:a half- 1:a half- timmen	Läsning (kursiv)		
				Sång						Sång		

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 13 a. Läsordning för fast Folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.

96

Högre afdelningen = tredje och fjerde årsklasserna (utan slöjd).

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		L ö r d a g	
	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen
1:a timmen	Katekes		Biblisk historia		Katekes		Biblisk historia		Skrifning (välskrif- ning)	Katekes	Räkning	Geografi
2:a timmen	Läsning		Skrifning		Natur- kunnighet	Skrifning	Teckning		Natur- kunnighet	Skrifning (välskrif- ning)	Läsning	
3:e timmen	Geografi	Teckning	Svensk historia		Teckning	Natur- kunnighet	Geografi	Räkning	Svensk historia		Skrifning	Natur- kunnig- het
4:e timmen	Räkning		Räkning	Gossar: Geometri Flickor: Räkning			Skrifning	Gossar: Geometri Flickor: Skrifning	Räkning			
5:e timmen	Sång		2:a half- 1:a half- timmen	Läsning (kursiv)			2:a half- 1:a half- timmen	Läsning (kursiv)	Läsning (kursiv)			
				Sång				Sång				

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 136. Läsordning för fast Folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.

Högre afdelningen = tredje och fjärde årsklasserna (med slöjd e.m.).

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		L ö r d a g	
	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen
1:a timmen	Katekes		Biblsk historia		Katekes		Biblsk historia		Skrifning (välskrif- ning)	Katekes	Räkning	Geografi
2:a timmen	Läsning		Skrifning		Natur- kunnighet	Skrifning	Teckning		Natur- kunnighet	Skrifning (välskrif- ning)	Läsning	
3:e timmen	Geografi	Teckning	Svensk historia		Teckning	Natur- kunnighet	Geografi	Räkning	Svensk historia		Skrifning	Natur- kunnig- het
4:e timmen	Räkning		2:a halv- timmen	Läsning (kursiv)	Räkning		1:a halv- timmen	Läsning (kursiv)	Läsning (kursiv)		Sång	
			2:a halv- timmen	Sång			2:a halv- timmen	Sång				
5:e timmen	Gossar: Slöjd	Gossar: Geometri Flickor: Slöjd	Flickor: Slöjd	Gossar: Slöjd		Gossar: Slöjd Flickor: Slöjd	Gossar: Slöjd	Gossar: Geometri Flickor: Slöjd	Flickor: Slöjd	Gossar: Slöjd		
6:e timmen	Gossar: Slöjd	Flickor: Slöjd	Flickor: Slöjd	Gossar: Slöjd		Gossar: Slöjd Flickor: Slöjd	Gossar: Slöjd	Flickor: Slöjd	Flickor: Slöjd	Gossar: Slöjd		

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. 1. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

2. Vid slöjdundervisningen må lärjungarne, der så finnes lämpligt, indelas i grupper.

Bil. 13 c. Läsordning för fast Folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna sex dagar i veckan.
Högre afdelningen = tredje och fjärde årsklasserna (med slöjd f. och e.m.).

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		L ö r d a g	
	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen
1:a timmen	Katekes		Biblisk historia		Katekes		Biblisk historia		Skrifning (välskrifning)	Katekes	Svensk historia	
2:a timmen	Läsning (kursiv)	1:a gruppen: Läsning (kursiv) 2:a gruppen: Slöjd	1:a gruppen: Skrifning (välskrifning) 2:a gruppen: Slöjd	Skrifning	Natur- kunnighet	2:a gruppen: Räkning: 1:a gruppen: Slöjd	2:a gruppen: Läsning (kursiv) 1:a gruppen: Slöjd	Läsning (kursiv)	Geografi	1:a gruppen: Teckning 2:a gruppen: Slöjd	Skrif- ning	Natur- kunnig- het.
3:e timmen	Geografi	1:a gruppen: Skrifning (välskrifning) 2:a gruppen: Slöjd	1:a gruppen: Sång 2:a gruppen: Slöjd	Sång	Teckning	2:a gruppen: Teckning 1:a gruppen: Slöjd	2:a gruppen: Teckning 1:a gruppen: Slöjd	Geografi	Sång	1:a gruppen: Sång 2:a gruppen: Slöjd	Läsning	
4:e timmen	Räkning		Svensk historia		Läsning		Räkning		Natur- kunnighet	Skrifning	Sång	
5:e timmen	1:a gruppen: Slöjd	Gossar: Geometri	Räkning	1:a gruppen: Slöjd	2:a gruppen: Slöjd	Natur- kunnighet	Skrifning	2:a gruppen: Slöjd	1:a gruppen: Slöjd	Gossar: Geometri		
6:e timmen	1:a gruppen: Slöjd			1:a gruppen: Slöjd	2:a gruppen: Slöjd			2:a gruppen: Slöjd	1:a gruppen: Slöjd			

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. 1. Efter 3:e timmens slut hålles middagsrast.

2. De barn, hvilka ena veckan tillhört gruppen 1, böra den andra veckan tillhöra gruppen 2 o. s. v.

Bil. 14. Läseordning för fast Folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna fem dagar i veckan.

Lägre afdelningen = första och andra årsklassen.

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g	
	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen	1:a årsklassen	2:a årsklassen
1:a timmen	Katekes		Biblisk historia		Katekes		Biblisk historia		Katekes	
2:a timmen	Läsning (kursiv)		Läsning		Läsning (kursiv)		Läsning		Läsning (kursiv)	Skrifning (välskrif- ning)
3:e timmen	Teckning		2:a half- 1:a half- timmen	Sång	Teckning		2:a half- 1:a half- timmen	Sång	Geografi	Räkning
				Läsning (kursiv)				Läsning (kursiv)		
4:e timmen	Räkning		Geografi	Räkning	Räkning	Geografi	Räkning		Räkning	Geografi
5:e timmen	Skrifning		Skrifning (välskrif- ning)	Natur- kunnighet	Skrifning	Skrifning (välskrif- ning)	Skrifning (välskrif- ning)	Natur- kunnighet	Sång	

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 15. Läseordning för fast Folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser och undervisas af särskild lärare eller lärarinna fem dagar i veckan.

Högre afdelningen = tredje och fjerde årsklassen.

70

Läro- timmar	M å n d a g		T i s d a g		O n s d a g		T h o r s d a g		F r e d a g		
	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	
1:a timmen	Katekes		Biblisk historia		Katekes		Biblisk historia		Skrifning (välskrif- ning)	Katekes	Anm. I skolor, der undervisning i slöjd meddelas, eg- nas deråt 4 timmar hvarje lördag.
2:a timmen	Läsning		äsnig		Läsning (kursiv)		Läsning		Geografi	Skrifning (välskrif- ning)	
3:e timmen	Geografi	Teckning	Teckning	Natur- kunnighet	Räkning	Geografi	Skrifning	Natur- kunnighet	Teckning		
4:e timmen	2:a half- timmen	1:a half- timmen	Läsning (kursiv)		Räkning	Skrifning	Räkning	Räkning	2:a half- timmen	Läsning (kursiv)	
			Sång							Sång	
5:e timmen	Natur- kunnighet	Räkning	Svensk historia		Sång		Natur- kunnighet	Skrifning	Svensk historia		
6:e timmen	Gossar: Geometri						Gossar: Geometri				

Gymnastik öfvas en half timme fyra dagar i veckan.

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

Bil. 16. Läsordning för fast Folkskola med två afdelningar, af hvilka hvardera omfattar två årsklasser, men båda undervisas af samma lärare eller lärarinna på olika tider*.

Högre afdelningen = tredje och fjärde årsklassen.

Lägre afdelningen = första och andra årsklassen.

Läro- timmar	M å n d a g		O n s d a g		F r e d a g		T i s d a g		T h o r s d a g		L ö r d a g	
	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	3:e års- klassen	4:e års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen	1:a års- klassen	2:a års- klassen
1:a timmen	Katekes		Biblis historia		Katekes		Katekes		Biblis historia		Katekes	
2:a timmen	Läsning		Skrifning	Svensk historia	Läsning		Läsning		Läsning		Läsning (kursiv)	
3:e timmen	Naturkunnighet		Svensk historia	Skrifning	Naturkunnighet		Skrifning (välskrifning)		Skrifning		Räkning	Geografi
4:e timmen	Geografi	Räkning	Räkning		Räkning	Geografi	Geografi	Räkning	Räkning			
5:e timmen	1:a half- timmen	Läsning (kursiv)	Läsning (kursiv)	Skrifning (välskrifning)	1:a half- timmen	Läsning (kursiv)	1:a half- timmen	Läsning (kursiv)	1:a half- timmen	Läsning (kursiv)		
	2:a half- timmen	Sång			2:a half- timmen	Sång	2:a half- timmen	Sång	2:a half- timmen	Sång	2:a half- timmen	Sång
6:e timmen	Teckning		Skrifning (välskrifning)	Katekes	Skrifning		Biblis historia		Välskrifning		Naturkunnighet	

* Der de olika afdelningarne begagna skolan i sammanhängande tidsföljd, kan någon af Läsordningarne Bil. 12 eller 13 användas. Gymnastik öfvas fyra dagar i veckan en half timme (två halftimmar i hvardera afdelningen).

Anm. 1. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

2. Slöjdundervisningen förlägges lämpligast till de dagar, då den öfriga undervisningen inom afdelningen icke pågår.

Bil. 17. Läseordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, sex dagar i veckan.

Läro- timmar	M å n d a g				T i s d a g				O n s d a g					
	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.		
1:a timmen	Katekes.		Skrifning eller Katekes (Repetition tillsam- mans med 1:a och 2:a klassen)		Biblisk historia				Katekes		Skrifning eller Katekes (Repetition tillsam- mans med 1:a och 2:a klassen)			
2:a timmen	*	Räkning	Läsning		Läsning (kursiv)				Läsning		Räkning			
3:e timmen	Geografi		Teckning		Räkning eller afhör- undervisningen i 2:a klassen		Naturkunnighet		Skrifning (välskrif- ning)		Skrifning		Geografi	
4:e timmen	*	Räkning	Gossar: Geometri		Räkning									
5:e timmen	Skrifning		Svensk historia		Skrifning (välskrifning)		Katekes							
6:e timmen	Läsning (kursiv)		Skrifning (välskrif- ning)		Sång									

* = Tyst öfning.

Gymnastik öfvas en half timme

Anm. 1. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

2. Om undervisning i slöjd skall meddelas, förlägges den till onsdags

samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna

T h o r s d a g				F r e d a g				L ö r d a g					
1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.		
Biblisk historia				Skrifning (välskrifning)		Katekes		Skrifning (välskrifning)		Katekes			
*	Räkning	Läsning		Läsning		Skrifning		Läsning (kursiv)					
Räkning eller afhör- undervisningen i 2:a klassen		Naturkunnighet		Teckning		Geografi		Skrifning		Teckning		Natur- kunnighet	
Räkning				Räkning									
Teckning		Natur- kunnighet		Skrifning		Svensk historia							
Skrifning				Sång									

fyra dagar i veckan

och lördags e.m.

Bil. 18. Läsordning för fast Folkskola med fyra årsklasser, fem dagar

Läro- timmar	M å n d a g				T i s d a g				O n s d a g			
	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.
1:a timmen	Skrifning (välkskrifning)		Katekes		Biblisk historia				Katekes		Skrifning eller Katekes (Repetition tillsammans med 1:a och 2:a klassen)	
2:a timmen	*		Räkning		Läsning		Läsning (kursiv)		Läsning		Räkning	
3:e timmen	Geografi		Teckning		Räkning eller afhör undervisningen i 2:a klassen		Naturkunnighet		Skrifning (välkskrifning)		Skrifning	
4:e timmen	*		Räkning		Geometri		Räkning		Läsning (kursiv)			
5:e timmen	Skrifning		Naturkunnighet		Teckning		Svensk historia		Skrifning		Naturkunnighet	
6:e timmen	Läsning (kursiv)		Skrifning (välkskrifning)		Skrifning (välkskrifning)		Katekes		Sång			

* = Tyst öfning.

Gymnastik öfvas en half timme

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna i veckan.

T h o r s d a g				F r e d a g				
1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	
Biblisk historia				Katekes		Skrifning eller Katekes (Repetition till- sammans med 1:a och 2:a klassen)		Anm. I skolor, der undervisning i slöjd meddelas, egnas derät 4 timmar hvarje lör- dag
*		Räkning		Läsning		Skrifning		
Räkning		Läsning		Läsning		Skrifning		
Räkning eller afhör undervisningen i 2:a klassen		Naturkunnighet		Teckning		Geografi		Skrifning
Räkning				Räkning				
Teckning		Katekes		Skrifning		Svensk historia		
Skrifning (välkskrifning)		Skrifning		Sång				

fyra dagar i veckan

Bil. 19. Läseordning för flyttande Folkskola med fyra årsklasser fem dagar

Läro- timmar	M å n d a g				T i s d a g				O n s d a g			
	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.
1:a timmen	Skrifning (välkskrifning)		Katekes		Biblisk historia				Katekes		Skrifning eller Katekes (Repetition tillsammans med 1:a och 2:a klassen)	
2:a timmen	*	Räkning	Läsning		Läsning (kursiv)				Läsning	Räkning		
3:e timmen	Geografi		Teckning		Räkning eller afhör undervisningen i 2:a klassen		Naturkunnighet		Skrifning (välkskrifning)		Skrifning	Geografi
4:e timmen	*	Räkning	Geometri		Räkning				Läsning (kursiv)			
5:e timmen	Skrifning		Naturkunnighet		Teckning		Svensk historia		Skrifning	Naturkunnighet		
6:e timmen	Läsning (kursiv)		Skrifning (välkskrifning)		Skrifning (välkskrifning)		Katekes		Sång			

* = Tyst öfning

Gymnastik öfvas en half timme

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast.

ser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna i veckan.

Läro- timmar	T h o r s d a g				F r e d a g				Läro- timmar	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.
	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	4:e klass.					
	Biblisk historia				Katekes		Skrifning eller Katekes (Repetition tillsammans med 1:a och 2:a klassen)		Anm. På den station, der skolan är i verksamhet, undervisas i <i>slöjd</i> hvarje <i>lördag</i> 4 timmar; på den andra stationen hålles <i>roteförhör</i> enligt följande Läsordning:				
*	Räkning	Läsning			Läsning	Skrifning			1 tim.	Bön och bibelläsning			
									2 tim.	Räkning	Katekes		
Räkning eller afhör undervisningen i 2:a klassen	Naturkunnighet		Teckning		Geografi	Skrifning			3 timme	Katekes	Räkning		
	Räkning				Räkning				1 timme	Ledighet			
	Teckning	Katekes		Skrifning	Svensk historia			1 timme	Läsning (kursiv)				
	Skrifning (välkskrifning)	Skrifning			Sång				3 timme	Biblisk historia			

fyra dagar i veckan

Bil. 20. Läseordning för flyttande Folkskola med tre årsklasser fem dagar

Läro-timmar	M å n d a g			T i s d a g			O n s d a g		
	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.
1:a timmen	Skrifning (Välskrifning)	Afhör undervisningen i 3:e klassen men har icke någon hemlexa	Katekes	Katekes	Skrifning (välskrifning)		Skrifning (välskrifning)		Katekes
2:a timmen	Geografi		Teckning	*	Räkning	Naturkunnighet	Läsning		Teckning
3:e timmen	Afskrifning ur läseboken af valda ord		Skrifning (Rättskrifning)	Skrifning (Rättskrifning efter diktamen)	Räkning	Afskrifning af ett stycke i läseboken	Afskrifning ur läseboken af valda ord	Svensk historia	
4:e timmen	* R ä k n i n g		Läsning (kursiv)		* R ä k n i n g		* R ä k n i n g		
5:e timmen	Teckning		Svensk historia	Skrifning (ur minnet)	Geografi	Afskrifning ur läseboken af valda ord	Läsning		
6:e timmen	Biblik historia		Naturkunnighet	Skrifning (språk-lära)	Biblik historia				

* = Tyst öfning

Anm. Efter tredje timmens slut hålles middagsrast. Gymnastik öfvas en

ser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna i veckan.

T h o r s d a g			F r e d a g					
1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.	1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.			
Katekes	Skrifning (välskrifning)	Skrifning (uppsatsskrifning)	Skrifning (välskrifning)	Katekes		Anm. På den station, der skolan är i verksamhet, undervisas i slöjd hvarje Lördag 4 timmar; på den andra stationen hålles roteförhör enligt följande		
Läsning			Skrifning (uppsatsskrifning)	Teckning	Läsning	Läsordning		
						1:a klass.	2:a klass.	3:e klass.
						Bön och bibelläsning		
						Räkning	Katekes	
Läsning (kursiv)			Sång			Katekes	Räkning	
Geografi			Skrifning (välskrifning)	* R ä k n i n g		L e d i g h e t		
Räkning	Teckning	Naturkunnighet	* R ä k n i n g			Läsning (kursiv)		
Läsning (kursiv)			Läsning (kursiv)			Afskrifning ur läseboken af valda ord		Svensk historia
Biblik historia			Biblik historia			Biblik historia		

half timme fyra dagar i veckan.

[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]
[Faint text]	[Faint text]	[Faint text]

6000190440

Göteborgs universitetsbibliotek

